მუშებისანო ყველანი ერთიანდ, ერთიანდით!

ᲔᲛᲔᲣᲗᲔ ᲤᲔᲚᲘᲤᲐᲓᲘ

კომუნისტი

ᲡᲐᲥᲐᲠᲗ. ᲙᲝᲛᲣᲜᲘᲡᲢᲣᲠᲘ ᲞᲐᲠᲢᲘᲘᲡ ᲪᲔᲜᲢᲠᲐᲚᲣᲠᲘ Დ ᲗᲑᲘᲚᲘᲡᲘᲡ
ᲙᲝᲛᲘᲢᲔᲗᲘᲡ
და სრულიად საქართველოს მუშათა, გლეხთა, წითელარმიელთა და მეზღვაურთა დეპუტატების საბჭოების
ᲪᲔᲜᲢᲠ.ᲐᲦᲛᲐᲡᲙᲝᲛᲘᲡ
ᲝᲠᲒᲐᲜᲝ

ᲠᲔᲓᲐᲥᲪᲘᲐ
თბილისი, რუსთაველის პროსპექტი № 24, მეოთხე სართული
რედაქციაში საქმისათვის მოლაპარაკება შეიძლება ᲧᲝᲕᲔᲚᲓᲦᲔ გარდა კვირა-უქმეებისა 10—11 ს.
ᲢᲔᲚᲔᲤᲝᲜᲘ (რედაქტორის 14—76 (მდივანის 10—58

ᲛᲗᲐᲕᲐᲠᲘ ᲙᲐᲜᲪᲔᲚᲐᲠᲘᲐ
თბილისი, რუსთაველის პროსპექტი 24 მეოთხე სართული, ᲢᲔᲚᲔᲤᲝᲜᲘ 10—49.
ხელისმოწერის ფასი: მუშა-ძოსამსახ. 75 კ., დანარჩენებისთვის: ქალაქში 1 მ. ქალაქს გარეშე—1 მ. 20 კ., ხელისმომწერნი მიიღებენ „ჩირაღდანს“ და „მეცნიერება და ტექნიკას“. განცხადებები: ნომპარელის სტრიქონი—20 კ., აწყობა ციფრებით—25 კ. სამგლოვიარო—5 მან. დოკუმენტების დაკარგვა 50 კ. განცხადდ. მიიღება 3 ს.
ᲔᲥᲡᲞᲔᲓᲘᲪᲘᲘᲡ ᲢᲔᲚᲔᲤ. 5—48, ᲡᲢᲐᲛᲑᲘᲡ ᲢᲔᲚᲔᲤᲝᲜᲘ 13—80.

ᲙᲝᲛᲔᲠᲪᲘᲣᲚᲘ ᲙᲝᲛᲞᲐᲜᲘᲐᲗᲐ ᲡᲐᲥᲐᲠᲗᲕᲔᲚᲝᲡ ᲡᲐᲛᲠᲔᲕᲚᲝ ᲞᲐᲢᲐᲠᲐ ᲙᲝᲛᲞᲐᲜᲘᲐ

ბიბლიოთეკა

რადიო-დეპეშები

(„ზაკროსტა“-ს ცნობები)

საბჭოთა საელჩოს განცხადება

პარიზი. 19 მარტი. საბჭოთა საელჩომ გამოაქვეყნა ცნობა, რომელშიაც უარყოფილია ხმები საელჩოდან დოკუმენტების გატაცების შესახებ.

პრეზიდენტის არჩევნების წინ გერმანიაში

საუბარი რუტფიშერთან

მოსკოვი, 20 მარტი. გერმანიაში პრეზიდენტის არჩევის გამო „როსტას“ თანამშრომელთან საუბრის დროს გერმანიის კომპარტიის ცეკას წევრმა **რუტ-ფიშერმა** თქვა:

„მიუხედავად გერმანიის განმტკიცებისა და ბურჟუაზიის ცდისა განამტკიცოს თავისი მდგომარეობა ანტანტისადმი დამორჩილების გზით, ამ ჟამად წარმოებული საარჩევნო ბრძოლა ამქლავნებს გერმანიის შრომა-ფელ კლასების აბნეულობას.

ებერტის გარდაცვალებამ ცუდ დროს მიუსწრო ბურჟუაზიას. მემარჯვენე მონარქიული პარტიები ჯერ კიდევ საკმაოდ არ განმტკიცებულან, რომ შეეძლოთ მონარქისტულ კანდიდატურის აშკარად წამოყენება. საშუალედო რესპუბლიკანურ პარტიებში არ არსებობს ერთსულოვნება კანდიდატის დასახელების საკითხში. დიდი არეა-დარეა რესპუბლიკანურ პარტიებში გამოიწვია სოციალ-დემოკრატ. პარტიის მიერ პრუსიის ყოფილ პრემიერის ოტტო ბრაუნის კანდიდატურის წამოყენებამ. საკირო აგრეთვე აღინიშნოს, რომ სოციალ-დემოკრატიამ წამოაყენა თავისი კანდიდატი არა თავისი ნებით: იგი აიძულა კომპარტიამ, რომელმაც წამოაყენა ტალმანის კანდიდატურა, რომელსაც ხმას მისცემენ პროლეტარული მასები“.

ებება რა არჩევნების პერსპექტივებს რუტ-ფიშერი აღნიშნავს: „უნდა ველოდეთ, **რომ არჩევნები მნიშვნელოვნად განამტკიცებს მემარჯვენე ჯგუფებს.** კომპარტია გამოიყენებს საარჩევნო კამპანიას იმისათვის, რათა ცოცხალ მაგალითზე დაანახვოს მასებს ბურჟუაზიულ დემოკრატიის ნამდვილი სახე“.

შეეხო რა გერმანიის კომპარტიის ბოლშევიზაციის საკითხს, რუტ-ფიშერმა აღნიშნა, რომ ეს ბოლშევიზაცია უწინარეს ყოვლისა გამოიხატა პარტიის მთლიანობის განმტკიცებაში. წინად არსებული ცალკე ჯგუფები საბოლოოდ მოისპნენ. პარტია ამ ჟამად მონოლიტურია. პარტიამ აიღო სწორი ხაზი პროფმოძრაობის საკითხში. დიდი ყურადღება აქვს მიქცეული მუშაობას გლეხობის შორის. კომპარტიის სასოფლო უჯრედთა რიცხვი მნიშვნელოვნათ გაიზარდა. შეიძლება აღინიშნოს ფართო პარტიულ მასების აქტიურობის და ინიციატივის გაძლიერება.

ბოლოს რუტ-ფიშერი ხაზს უსვამს, რომ იმის გამო, რომ რევოლუციონერმა ტალღამ ამ ჟამად დაიკლო, პარტია აწარმოებს ბრძოლას პროლეტარიატის ყოველდღიურ მოთხოვნილებისათვის და რაზმავს მასებს სისტემატიურ ბრძოლის საწარმოებლათ.

გერმანიის ეკონომიური „გაჯანსაღება“

ბერლინი, 19 მარტი. ლიოთონის ქარხანა „ფენიქს ვერკ“-ში დიუსელდორფში მოსლოდნელია კიდევ 400 მუშის დათხოვნა.

ორთქლავლების სააღმშენებლო ქარხანა ჰოგენკლერნში ნახევარი დატვირთვით მუშაობს პროდუქციის სუსტად გასაღების გამო.

შუა გერმანიაში გასპის მაღაროებში დათხოვნილია 300 სამთომადნო მუშა.

რურის ოლქში გაჩერებულ მაღაროების რიცხვი იზრდება.

ხორბლის დასაფქვავი წარმოებები დუისბერგში სრულიად გაჩერდნენ.

გარრი პოლიტის გამტაცებლების გასამართლება

ლონდონი. 20 მარტი. ლივერპულის სისხლის სამართლის ტრიბუნალის წინაშე წარსდგენ: ვილიამ კოხრენ—გარაჟის მეპატრონე, მაკ-გოშენ—ბანბის მოვაჭრე, ჯეკს ბრაუნფილდ კომივოიაჟორ და იოსებ ბრაუნერ—თერძი, რომლებსაც ბრალად ედებათ პოლიტზე თავდასხმა და უკანონოდ დაპატიმრება. საბრალმდებლო აქტში აღნიშნულია, რომ ბრაუნერი იყო მთავარი მომქმედი პირი, ხოლო კოხრენი მართავდა ავტომობილს, რომლითაც გაიტაცეს პოლიტი. ბრალდებულები გაანთავისუფლეს გირაოს ქვეშ და საქმის მოსმენა გადაიდო. ლონდონის ერთ-ერთი გაზეთი იტყობინება, რომ ბრალდებულებმა აღიარეს, რომ ისინი არიან ინგლისელ ფაშისტების საზოგადოების წევრები.

ფაშიზმის წინააღმდეგ

ძალა ძალის წინააღმდეგ.

ლონდონი, 18 მარტი. პოლიტიკის გატაცების გამო ინგლისის კომპარტიის პოლიტბიურომ გამოაქვეყნა ცნობა, რომელშიაც ის ჯამს უკეთებს ფაშისტების „საქმიანობას“ და ანტიკომუნისტურ გამოსვლებს ინგლისში და აცხადებს, რომ ეს გამოსვლები მოწმობს იმას, რომ საქმე გვაქვს კარგად მოწყობილ მოძრაობასთან. ეს მოძრაობა ჯერ ქმაყოფილდება პატარ-პატარა საბოტაჟით და ძალადობით, მაგრამ მას შეეძლოა გაფართოეოს თავისი მოქმედება მუშათა კლასის წინააღმდეგ რაიმე პოლიტიკური ან სამრეწველო კრიზისის დროს. კომპარტიის პოლიტბიურო აღნიშნავს, რომ კომპარტია, რომელსაც შეგნებული აქვს ფაშისტური მოძრაობის საფრთხე ინგლისში, მიიღებს ყველა საჭირო ზომებს თავდაცვისათვის.

პოლიტის გატაცების საქმე.

ლონდონი, 18 მარტი. რეიტერის სააგენტოს ცნობით, პოლიციამ უკვე გამოიცნო ოთხი იმ 8 პირს შორის, რომლებმაც მონაწილეობა მიიღეს პოლიტის გატაცებაში.

კერზონის გარდაცვალება

გარდაიცვალა ლორდ კერზონი

ვინ იყო იგი

ლონდონი. 20 მარტი. ლორდი კერზონი დაიბადა 1858 წელს. 1888

კერზონი

წლიდან იყო პარლამენტის წევრი. 1898 წელს დანიშნული იყო ინდოეთში მეფის მოადგილეთ, რომელი თანამდებობაც ეკავა 1905 წლამდე. 1915—1918 წ. წ. არის მთავრობის წევრი. 1919—1924 წლამდე ეჭირა გარეშე საქმეთა მინისტრის თანამდებობა. ამ თანამდებობაზე ყოფნის დროს 1923 წელს საბჭოთა კავშირს გაუგზავნა კილოთი და მოთხოვნილებით ცნობილი ულტიმატუმი. უკანასკნელ ხანებში კერზონს ეჭირა მინისტრთა საბჭოს თავმჯდომარის თანამდებობა უპორტფელოთ ბალდვინის მთავრობაში. იგი იყო უკიდურეს რეაქციონერ კონსერვატორების ხელმძღვანელი. მისი დამოკიდებულება საბჭოთა კავშირისადმი ყველას კარგად მოეხსენება.

ჩუნ-იატ-სენის დასაფლავება

პეკინი. 20 მარტი. ჩინეთის ხელისუფლებამ ყოველივე ზომები მიიღო იმისათვის, რომ სუნ-იატ-სენის დროებით დასაფლავებას არ მისცემოდა რევოლიუციონური ხასიათი. **მიუხედავად ამისა დასაფლავებამ მიიღო უდიდესი დემონსტრაციის ხასიათი; დემონსტრაციაში მონაწილეობა მიიღო 100,000 კაცმა. საავადმყოფოს მახლობლად მდებარე ქუჩები დილადანვე გაიქედა ხალხით, გამოცხადდენ უნივერსიტეტების, საზოგადოებრივ და სხვა ორგანიზაციების წარმომადგენლები დროშებით და პლაკატებით. ჩამწკრივებული იდგენ ჯარები და პოლიცია.**

სამხედრო და საზღვაო რაზმები ორკესტრებით წინ მიუძღოდენ კუბოს.

კუბოს მიჰყვებოდენ პირველად კრასანი და საბჭოთა საელჩოს სხვა წარმომადგენლები გომინდანის პარტიის წევრებთან და საზოგადოებრივ ორგანიზაციების დელეგატებთან ერთად.

საბჭოთა საელჩოს შენობაზე და სხვა საბჭოთა დაწესებულებებში დროშები დახრილი იყო. **უცხოეთის სხვა დიპლომატიური მისიების წარმომადგენლები არ დასწრებიან დაბნერის შეკითხვაზე, სცხოვრობდა თუ არა მის სახლში სკობლევსკი 1923 წლ. დეკემბერში, მოწმე უპასუხებს, რომ მას არაფრის მოგონება არ შეუძლია. მაგრამ როდესაც ნიდნერი დაეშეკრა მას, რომ მას კიდევ ერთხელ მოუხდება ლეიპციგში ჩამოსვლა ჩვენების მისაცემად, ავადმყოფი ქალი იძულებული იყო ეჩვენებია, რომ ვითომდა მას აგონდება, რომ სკობლევსკი სცხოვრობდა მის სახლში შობამდე.**

ფინეთის მთავრობა გადადგომას აპირებს

ჰელსინგფორსი. 19 მარტი. სეიმმა 112 ხმის უმრავლესობით მიიღო კომისიის დასკვნა სეიმის საარჩევნო კანონის შეცვლის შესახებ. ამ დასკვნას არ იზიარებს მთავრობა; ამასთან ერთად, კენჭის ყრის წინ პრემიერმა ინგმანმა განაცხადა, რომ თუ არ იქნა მიღებული მთავრობის თვალსაზრისი, უკანასკნელი გამოიტახს აქედან სათანადო დასკვნას.

19 მარტს მთავრობა განიხილავს საკითხს გადადგომის შესახებ.

ბულგარეთის კომუნის ექვსი წლის თავზე

(მისი მონაწილეს მოგონება)

1919 წლის 18 მარტიდან იწყება საბჭოთა ჰუნგრეთის ისტორია.

სამი დღეა ბუდაპეშტში არ გამოსულა არც ერთი გაზეთი. პრესის მუშაკებმა გაფიცვა გამოაცხადეს. ეს იყო თუმცა „ეკონომიურად“ წოდებული გაფიცვა, მაგრამ გაფიცულები პირველ რიგში მოითხოვდენ კოალიციონურ ხელისუფლების მიერ დატუსაღებულ კომუნისტების განთავისუფლებას. მუშათა გაზეთის „Nepszava“ („ხალხის ხმა“) ერთად ერთი ნომერი, რომლის პირველ გვერდს მთლიან ზოლით გადაჭყოლოდა მსვილი ანშლაგი „მთავრობის კრიზისი“—დაუყოვნებლივ დაიტაცა ხალხმა.

ქუჩებს არაჩვეულებრივი ბობოქრობა ახასიათებს.

4 თვე ნახევრის განმავლობაში დემოკრატიულ რეჟიმმა საშინელ მდგომარეობაში ჩააგდო ჰუნგრეთი.

ოდესაც დიდი ჰუნგრეთი ანტანტის შეუბრალებელ მოთხოვნილებით დანაწილებულია პატარ-პატარა, ერთიმეორისაგან ხელოვნურ კორდონებით დაცილებულ ნაწილებად. საერთაშორისო პირობები უაღრესად გამწვავებულია და ყოველ წუთს უარეს პერსპექტივებს უმზადებს ჰუნგრეთს. შიგნით? განუწყვეტელი გაფიცვები გართულებულ ეკონომიურ მიზეზების და გადაუწყვეტელ აგრარულ კითხვის ნიადაგზე. გლეხობა ბევრ ადგილას საკუთრივ, ხელისუფლების დაუკითხავად ანხორციელებს მემამულეთა ქონების და მიწის სოციალიზაციას; სისხლიანი შეჯახებანი სამრეწველო ცენტრებში მუშებსა და პოლიციას შორის, წარმოების და მთელი ქვეყნის საშინელი მილიტარიზაცია ამ მდგომარეობასთან დაკავშირებთ და კომუნისტურ ორგანიზაციის რევოლ. მუშაობა ჩქარი ნაბიჯით ამზადებდა დიდ რევოლიუციონურ ტალღას.

ბუდაპეშტში ბლოკსბერგის (ცენტრალური ნაწილი) გასწვრივ ტყვეიოსფრქვეველთა განუწყვეტელი რიგი დგას.

მუშათა მასები მოითხოვენ სოციალ-დემოკრატ ხელმძღვანელებისაგან მუშათა ფრონტის გამრთელებას, კომუნისტებთან დაუყოვნებლივ გაერთიანებას. სოციალ-დემოკრ. მინისტრები და პარტიის სხვა ხელძღვანელები მერყეობენ; ბაგრამ ნიადაგი კიდევ უფრო ირყეოდა მათ ქვეშ.

პრესამ პირველმა გადასდგა ნაბიჯი ფრონტის გამრთელებისათვის; შემუშავებულ იქნა პირობები კომუნისტებთან შეთანხმებული მუშაობის და წარედგინა ცხოვრებ დამწყვდეულ ჩვენს ამხანაგებს. ჩვენი პასუხი, ამხ. ბელა-კუნის წერილის სახით მოკლედ განმარტავდა კომუნისტურ პროგრამას; ჩვენ მხოლოდ ამ პირობით ვიყავით თანახმა შევსულიყავით მთავრობაში.

სოციალ-დემოკრატებისათვის ეს პირობა, გასაგებია, მიუღებელი აღმოჩნდა...

ამ დროს ისმება ჰუნგრეთის კოალ. მთავრობის წინაშე საფრანგეთის ულტიმატუმი: დეისარ - კასიონის ხაზი უნდა აღიარებულ იქნას, რაგორც ბუნებრივი საზღვრები ჰუნგრეთის სახელმწიფოსი. ამრიგად, ისედაც დაქუცმაცებული ჰუნგრეთი ჭარგავდა კიდევ ერთ დიდ და უმნიშვნელოვანეს ნაწილს.

კოალიციონური მთავრობა დაიბნა; ბურჟუაზიამ დაჭარგა პოლიტიკური გარკვეულობა; ჩვეულებრივ მერყეობამ მოიცვა სოციალ-დემოკრატია.

არსებობდა მხოლოდ ერთად ერთი გზა, ერთი საშუალება მდგომარეობის გამოსასწორებლად: საჭირო იყო ორიენტაცია მუშათა კლასზე, საჭირო იყო მისი ორგანიზაცია და მასზე დამყარება.

აქ ბურჟუაზიამ მიზანშეწონილად დაინახა განზე გამდგარიყო და მმართველობის სადავე მთლიანად სოციალ-დემოკრატიისათვის ჩაებარებია.

1919 წლის 21 მარტს სოციალ-დემოკრატიულ ფრაქციის ლიდერები მოდიან ცენტრალურ საპატიმროში დატუსაღებულ კომუნისტებთან და გვეუბნებიან:

„ჩვენი პოლიტიკა დამარცხდა; ჩვენ უცვლელად და მთლიანად ვიღებთ თქვენს პირობებს; თანხმობას ვაცხადებთ დავდგეთ თქვენს პლატფორმაზე და ვიზიარებთ კომუნისტურ პარტიის სრულ პროგრამას.—თუ გსურთ, დღესვე შეგიძლიანთ ხელისუფლებას ჩვენთან ერთად სათავეში ჩაუდგეთ და გამოაცხადოთ საბჭოთა ჰუნგრეთი პროლეტარულ დიქტატურის დროშის ქვეშ“.

ალმოსავლეთში უმაგალითო თავდადებით იბრძოდა პირველი საბჭოთა ქვეყანა კონტრ-რევოლიუციის წინააღმდეგ. ანტანტა გააფორებული იბრძოდა საბჭოთა რუსეთის ჩასახრჩობად; გზა საბჭოთა რუსეთისაკენ ჰუნგრეთზე გადიოდა.

შექმნილი საგარეო და შინაური მდგომარეობა თითქოს უკარნახებდა ჰუნგრელ კომუნისტებს მიეღოთ წინადადება.

ამრიგათ 1919 წლის 21 მარტს მოხდა ჩვენი და სოციალ-დემოკრატიის შეთანხმება კომუნისტურ პლატფორმაზე და კომუნისტები შევიდენ მთავრობის შემადგენლობაში.

კომუნისტურ ხელისუფლებას მშრომელი ხალხი აღფრთოვანებით შეხვდა; მალე გამოცხადდა საბჭოთა ჰუნგრეთი. პროლეტარული დიქტატურა და შესდგა სახალხო კომისართა საბჭო ნაცვლად ბურჟუაზიულ ბუდისა (პარლამენტისდაგვარი სახ. ლეგ. მმართველობის ორგანო).

დაიწყო აღმშენებლობა...

ბევრ გულუბრყვილოს საქმე ისე წარმოედგინა, თითქოს დაუყოვნებლივ საბჭოთა ჰუნგრეთში რუსეთის წითელი არმია შემოვიდოდა და ანტანტის საფრთხე საბოლოოდ მოისპობოდა. ჰუნგრეთის საბჭოთა რესპუბლიკის მაგალითმა ერთი გამოცდილების ფურცელოთ შეაკვა მსოფლიო რევოლიუციის ისტორია. 4 თვე და 10 დღე, რომლის განმავლობაში ჰუნგრეთში ფრიალებდა პროლეტარული დიქტატურის დროშა—ხანა, მოკლე, მაგრამ სავსე აღმშენებლობითი საქმიანობით მოწოდებული გახდა ჩამოეყალიბებია ჰუნგრეთის მუშათა კლასში რევოლიუციონურ ბრძოლის და აღმშენებლობის დასაწყისი. 133 დღე საბჭოთა ჰუნგრეთისა შეიქნა იმედის წყარო, რომელმაც საბოლოო რწმენა დაუსახა ჰუნგრეთის მუშებს და გლეხებს რევოლიუციის პერსპექტივებზე.

საბჭოთა სახელმწიფო შენდებოდა. მამულების, ბანკების, ფაბრიკა-ქარხნების ნაციონალიზაცია განხორციელდა პირველ დღეებშივე. შრომის ნაყოფიერება თითქმის ყველგან ავიდა 100 პროცენტამდე; მტკიცე საფუძველი დაედო სახალხო განათლების საქმეს,—თეატრის, პრესის დაახლოებას ხალხთან. მუშები ჩასახლებული იქნენ საუკეთესო ბინებში; ფართედ მოეწყო სოციალური დახმარების საქმე, სწრაფი და ენერგიული საქმიანობით მოეწყო ვბრიული წითელი არმია, რომელიც დაუყოვნებლივ ჩაება ბრძოლაში ანტანტის ინტერვენციის წინააღმდეგ, ჩეხებისა და რუმინეთის იმპერიალისტურ ბანდების წინააღმდეგ. პარტიის და კომუნისტ. ორგანიზების საუკეთესო ძალები გაეშურენ ფრონტზე.

მთლიანი ფრონტი აღიარებული 21 მარტს კომუნისტურ პლატფორმაზე მალე აღმოჩნდა სოციალ-დემოკრატიულ თვალთმაქცობად. სოციალ-დემოკრატიულ პარტიას და პროფკავშირებს საბჭოთა ნიადაგზე თავიანთი სანგრების აგება და განმტკიცება სურდათ და არა რევოლიუციონურ პროგრამის ხორცშესხმა.

კულისებს უკან მიმდინარეობდა გაცხოველებული მუხანათური საქმიანობა საბჭოთა ჰუნგრეთისათვის მოღალატური ლახვარის ჩასაცემად.

დღეს უკვე აშკარაა საბჭოთა ჰუნგრეთის დამარცხების მიზეზები: **არ იყო მტკიცე, რაკინის დისციპლინით გამთლიანებული კომუნისტური პარტია.** ახალი „სოციალისტურ-კომუნისტური“ პარტია წარმოშობილი კომუნისტური და სოციალ-დემოკრატიულ პარტიების გაერთიანებით ხელოვნურად შეკოწიწებულ ბანაკს წარმოადგენდა, რომელშიც მტრობა და მეგობრობა ერთად „თავსდებოდენ“.

ყველა დანარჩენი შეცდომები ამ პირველ და მთავარ შეცდომიდან გამომდინარეობდა: **ჰუნგრელ კომუნისტებს არ ესმოდათ კლასობრივ ტერორის როლი და მნიშვნელობა სამოქალაქო ბრძოლაში.**

ღალატი შიგნით, ღალატი ფრონტზე აშკარად ხდიდა ჰუნგრეთის პროლეტარიატისათვის, თუ რაოდენ საბედისწერო იყო რევოლიუციისათვის პროფესიონალურ გამყიდველებთან 21 მარტს დადებული გულუბრყვილო პირობა. შინაურ ღალატს თან დაერთო. ანტანტას იმპერიალისტური კლანქები; დაამარცხა თუ არა ჰუნგრეთის წითელ არმიამ ჩეხებისა და რუმინელ ბურჟუაზიის ბანდები, საერანგითმა ტერორმა მუსრი გაავლო მუშებს და გლეხებს; 14.000 მუშის გვამი დიდხანს ეკიდა ჰუნგრეთის ტყეებში მაღალ ხეებზე. ციხეები აივსო დატუსაღებული რევოლიუციონერებით; მთელი ჰუნგრეთი გადაიქცა ბურჟუაზიულ ტერორის კლასიკურ ქვეყნად...

მხოლოდ დამარცხების შემდეგ დარწმუნდა ჰუნგრეთის მუშათა კლასი, თუ როგორი მნიშვნელობისაა რევოლიუციონურ ბრძოლაში მტკიცე, შეუდრეკელი, დაუნდობელი და კლასობრივ თვითშეგნებით გამთლიანებული პარტია; მხოლოდ შავი დღეების ქარტეხილში დაადასტურა მან ღირსეულად კლასობრივ ტერორის მნიშვნელობა.

ამ მხრივ ჰუნგრეთის საბჭოთა 133 დღემ მტკიცე ნიადაგი შეუმზადა მეორე და მუდმივ საბჭოთა ჰუნგრეთს.

მეორე მხრივ საბჭოთა ჰუნგრეთის შეცდომებმა კიდევ ერთხელ მისცა ძვირფასი მაგალითი მსოფლიო მუშათა კლასს ბრძოლაში ბურჟუაზიის წინააღმდეგ.

გ. ბერზევილი *)

*) ამხ. გ. ბერზევილი, ერთ-ერთი აქტიური მონაწილე ჰუნგრეთის საბჭოთა რევოლიუციისა, ამჟამად თბილისში იმყოფება.

რედ.

შავი ტერორი გერმანიაში

დაწვრილებითი ცნობები სისხლისღვრის შესახებ

ბერლინი, 19 მარტი. პრუსიის ლანდტაგში გაიმართა კამათი კომუნისტურ და სოციალ-დემოკრატიულ ფრაქციების მიერ შეტანილ შეკითხვის გამო ჰალლეში მუშების დახვრეტის შესახებ.

სოციალ-დემოკრატმა ვენტიგმა, მწუხარება გამოსთქვა სისხლისმღვრელ ამბების გამო, დაგმო პოლიციის გამოსვლა და დემაგოგიურად გაილაშქრა ჰალლეში კომუნისტების საქციელის წინააღმდეგ.

როდესაც კომფრაქციის წევრი ამბობდა სიტყვას და ჭიკცხავდა ზევერინგის მიერ დამყარებულ რეჟიმს, თითქმის მთელმა სოციალ-დემოკრატიულმა ფრაქციამ დასტოვა დარბაზი. კრიუგერმა აღწერა დახვრეტის საშინელი სურათი და მოიყვანა შემდეგი ახალი ცნობა:

სოციალ-დემოკრატმა—იმ სახალხო სახლის ზედამხედველმა, სადაც გაიმართა კომპარტიის მიტინგი, აცნობა, რომ პოლიციამ დაიკავა ყველა გამოსავალი და კრების 6.000 მონაწილე იძულებული იყვნენ მიეშურებიათ ერთად-ერთ გამოსავლისათვის. **სროლა ასტეხა პოლიციელმა შულცმა, რომელიც წინად არა ერთხელ დამუქრებია დახვრეტით ყოფ. ჯარისკაცთა წითელი კავშირის წევრებს.** შულცის შემდეგ სროლა ასტეხა პოლიციის ლეიტენანტმა პიაკერმა. **პოლიციელები ტრაბახობდენ შემდეგ, რომ 3 წამის განმავლობაში მათ გაისროლეს 32 ტყვია.** პიაკერმა წინააღმდეგობა გაუწია მუშაოა სანიტარულ რაზმს, რომელსაც პირველი დახმარება სურდა აღმოეჩინა დაკრილთათვის. არც გამოძახებულ ცეცლლისმჭრობელ რაზმს მისცეს საშუალება დახმარება აღმოეჩინათ დაზარალებელთათვის.

კრიუგერი სასტიკად ჭიკცხავს ზევერინგს, რომლის მოქმედებამ გამოიწვია ჰაგრომული განწყობილება კომპარტიის წინააღმდეგ და გამოსთქვამს მწუხარებას, რომ რონგე მხოლოდ გადაყენებულია თანამდებობიდან და არა დათხოვნილი.

შემდეგ სიტყვა ეძლევა ზევერინგს, [illegible] კომუნისტები ზიზღით ბვდებიან. ზევერინგის აზრით ჰალლეში მომხდარ ამბების შესახებ დაწვრილებითი ცნობების გამოკვევა შეუძლებელია. ზევერინგი აცხადებს, რომ ჰალლეში მომხდარ ამბებისათვის პასუხისმგებლობა ეკისრება აგრეთვე ჰალლეს კომუნისტურ ორგანიზაციის მდივანს, რომელმაც არ აცნობა პოლიციას, გაუწევს თუ არა ანგარიშს პარტიული კომიტეტი უცხოელების გამოსვლის აკრძალვას.

კამათის დროს კომუნისტებსა და სოციალ-დემოკრატებს შორის ადგილი ჰქონდა სასტიკ შეჯახებას.

პროტესტი სისხლისღვრის წინააღმდეგ

ბერლინი, 19 მარტი. გაიმართა დიდი დემონსტრაცია 100.000 კაცის მონაწილეობით. დემონსტრაცია გაიმართა თეთრი ტერორის და ჰალლეში მომხდარ სისხლისღვრის მსხვერპლთა ხსოვნის აღსანიშნავად. ჩამწკრივებული რიგებით მოდიოდენ წარმოების მუშები, ყოფილ ჯარისკაცთა წითელი კავშირის წევრები, ქალები და ბავშვები. დემონსტრანტებს მიჰქონდათ პლაკატები წარწერით: „ძირს ლიუტერის მთავრობა. ჩვენ მოვითხოვთ პოლიტიკურ პატიმართა განთავისუფლებას. შურისძიება ჰალლეში მომხდარ ამბისათვის. აირჩიეთ ტელმანი. გუმარჯოს მოსკოვს“!

გაიმართა მთელი რიგი მფრინავი მიტინგებისა, რომელზედაც გამოვიდენ მრავალი ორატორები. ქუჩებში დადიოდენ პოლიციის გაძლიერებული პატრულები, რომელნიც გაურბოდენ ბრბოსთან შეტაკებას. ბევრ წარმოებებში 15 წუთით შეწყვეტილი იყო მუშაობა გლოვის ნიშნად.

სისხლისღვრის დრო და ხოცილთა დაკრძალვა.

ბერლინი. 19 მარტს 19 მარტს მოხდა ჰალლეში მომხდარ სისხლისღვრის მსხვერპლთა დაკრძალვა. მუშაობა წარმოებებში შეწყვეტილი იყო. ქუჩები დილიდანვე გაქედილი იყო ხალხით. დილის 10 სააოზე სახალხო სახლიდან გამოასვენეს მოკლულთა ნეშტები. დაკრძალვას დესწრენ 2000-ზე მეტი დელეგატი სხვადასხვა ქალაქების წარმოებებიდან. სამგლოვიარო პროცესიაში ფრიალებდა დიდძალი წითელი დროშები.

გამოსათხოვარ სიტყვების წარმოთქმის დროს ქარხნებმა სალიუტი მისცეს საყვირებით. პოლიციასთან შეტაკებას ადგილი არ ჰქონია.

მთავრობის კრიზისი პრუსიაში

ბერლინი, 19 მარტი. „ვოლფის“ სააგენტოს ცნობით, მარქსმა უარი განაცხადა პრუსიის მინისტრ-პრეზიდენტის თანამდებობაზე. მაგრამ მიუხედავად მარქსის უარისა, მთავრობის კრიზისი ჯერ კიდევ არაა თავიდან აშორებული. ყველა პარტიები ელიან პრეზიდენტის არჩევნების დასრულებას. მარქსი დარჩა პრემიერის მოვალეობის დროებით აღმასრულებლად.

განაჩენი კომუნისტებზე

ჰელსინგფორსი. მარტის 20. ამოს სასამართლომ გამოიტანა ახალი განაჩენი კომუნისტების საქმეზე, რომელთაც ბრალი ედებოდათ კომუნისტურ კოლექტივების მოწყობასა და კომუნისტურ ლიტერატურის გავრცელებაში. ათ ბრალდებულს მიუსაჯეს ციხეში დაპატიმრება ორ წლამდე.

მელითონეთა გაფიცვა იტალიაში

უმრავლესობა წითელ ფედერაციაში.

რომი. 18 ტურინში გაფიცვი მოედო ყველა ლითონის წარმოებებს, მილანში გაფიცულთა რიცხვი გაიზარდა. მელითონეთა ფედერაციამ გამოცხადა გაფიცვა ვენეციაში და ჯულიანში.

რადგან უკვე საბოლოოდ გამოირკვა, რომ მუშების უმრავლესობა ეშხრობა მელითონეთა ფედერაციას, ფაშისტური პრესა აღარ გაჩკივის გამარჯვების შესახებ.

ფაშისტების ძალადობანი.

რომი. 18 მარტი. უკანასკნელი ცნობებით, **მალინში 30,000 გაფიცულ მელითონედ მუშაობის დაუბრუნდა 6000. პოლიცია კრძალავს გაფიცულთა კრებებს. პოლიციის უფროსმა კონფისკაცია უყო კომპარტიის ორგანოს „უციტა“-ს და აგრეთვე „ავანტი“-ს და „ჯუსტიცია“ ს, რომლებიც მოუწოდებდენ გაფიცვის გაგრძელებისაკენ.**

უკანასკნელი ცნობები

საბჭოთა კავშირის ცაკის ბრძანებულება

ნარიმანოვის გარდაცვალების გამო

მოსკოვი, 20 მარტი. საბჭოთა კავშირის ცენტრალური აღმასრულებელი კომიტეტის პრეზიდიუმმა დაადგინა: საბჭოთა კავშირს ცაკის თავმჯდომარის ნარიმანოვის გარდაცვალების გამო 1925 წლის 20 მარტს, დაწყებული 13 საათიდან, შესწყდეს მუშაობა მთავრობის ყველა დაწესებულებაში მოსკოვსა და აგრეთვე მთელ კავშირში.

კომინტერნის აღმასრულებელ კომიტეტის გაფართოებული პლენუმი

მოსკოვი. 20 მარტი. ამ დღეებში გაიხსნება კომინტერნის აღმასკომის გაფართოებული პლენუმის სხდომები, ეს იქნება პირველი პლენუმი წარსული წლის ივლისში მომხდარ კონგრესის შემდეგ.

პლენუმის მიზანია—ანგარიში გაუკეთოს კომინტერნის სექციების აღმასრულებელ კომიტეტის მუშაობას მე-5 კონგრესის შემდეგ, კონკრეტისაცა უყოს მოქმედების ხაზს კონგრესის რეზოლიუციების საფუძველზე, კერძოდ გადასწყვიტოს ზოგიერთი საკითხები, რომლებმაც აზრთა სხვადასხვაობა გამოიწვია ცალკე სექციებში. პლენუმის ძირითადი საკითხები დასმული იქნება კომინტერნის აღმასრ. კომიტ. მოხსენებაში, რომელსაც გააკეთებს ამხ. ზინოვიევი.

პლენუმის მუშაობაში განსაკუთრებულ ადგილს დაიკავებს საკითხები, ბოლშევიზაციის, აგრარულ მოძრაობის, გლეხურ პარტიების და მსოფლიო პროფმოძრაობის მთლიანობის შესახებ.

ჰლენუმის მუშაობა გაგრძელდება თითქმის ორ კვირას.

ლანცუცკის წერილი

მოსკოვი, 20 მარტი. ლანცუცკიმ პრეემილსის ციხიდან დომბროვის ოლქის (პოლონეთში) მუშებს გაუგზავნა შემდეგი წერილი: „ჩემამდის აღწევს ხმები საშინელი რეპრესიების შესახებ, რომელთაც თქვენს წინააღმდეგ მიმართავენ. მე ვიცი, რომ ბურჟუაზიას პროვოკატორების მთელი ლაშქრის დახმარებით სურს მუშათა კლასის ძალების დამარცხება და მის რიგებში შინაური განხეთქილებისა და უნდობლობის შეტანა. მაგრამ მე ვიცი აგრეთვე, ძვირფასო ამხანაგებო, რომ გამეფებული თეთრი ტერორი ამტკიცებს მხოლოდ ბურჟუაზიის სისუსტეს, ეს კიდევ ერთი ზედმეტი დამამტკიცებელი საბუთია იმისი, რომ კაპიტალის ბატონობის დღეები დათვლილია. მიუხედავად დევნისა და საშინელი ტერორისა პროლეტარიატი ემზადება ბრძოლისათვის თავის საარსებო ინტერესების დასაცავად. გლეხი ილაშქრებს გადასახადების სიმძიმის წინააღმდეგ და მიწას მოითხოვს პოლონეთის ბურჟუაზიის მიერ შეეწროებული და დამონებული ხალხი ემზადება პოლონეთის იმპერიალიზმის წინააღმდეგ საბრძოლველად.

როგორც არ უნდა იყოს, ამხანაგებო, ჩემი გასამართლების შედეგი, მე მოგიწოდებთ ციხის კედლებიდან: მიუხედავად დევნისა და უფშეგრობისა, მიუხედავად იმისა, რომ ჩვენი რიგებიდან საუკეთესო მებრძოლი ციხეებში იტანჯებიან, ერთის წუთითაც არ დაეცეთ სულით, არ დაუმოთ ბურჟუაზიას, ნუ დაუთმობთ პპს-ის რიგებიდან გამოსულ უსინდისო გამყიდველებს, ნუ დაიგმწყვეტ, რომ ბურჟუაზიასთან არ არის და არც შეიძლება რაიმე შეთანხმება გამარჯვება უსათუოდ ჩვენ მხარეზე იქნება, მხოლოდ საჭიროა გაძლეობა და სადარაჯოზე მედგრად დგომა, არ მივსცეთ მტერს ჩვენი დამარცხების საშუალება და მტკიცედ შემოვკრბეთ კომუნიზმის დროშის გარშემო უკანასკნელ სისხლის წვეთამდე თქვენი სტანისლავ ლანცუცკი.

საჰაერო ფლოტის მეგობართა საზოგადოების 2 წლის თავისათვის

ამხ. ფრუნზეს მისალმება

მოსკოვი. 20 მარტი. ფრუნზეს შემდეგი მისალმების დეპეშა გაუგზავნა საჰაერო ფლოტის მეგობართა საზოგადოებას:

„ვესალმები რა საჰაერო ფლოტის მეგობართა საზოგადოების 2 წლის არსებობას, მე მოხარული ვარ აღვნიშნო, რომ ჩვენ წითელ საჰაერო ფლოტის აღმშენებლობის საქმეში გვაქვს დიდი მიღწევანი. უდიდესმა მუშაობამ, რომელიც გაატარა საჰაერო ფლოტის მეგობართა საზოგადოებამ ქალაქის და სოფლის მშრომელ მცხოვრებთა შორის, გამოაღვიძა მათში უდიდესი ინტერესი ჩვენი საჰაერო ძალების განვითარების საკითხებისადმი და მტკიცე ბაზა შეუქმნა მომავალ წარმატებებს. ჩვენი საჰაერო ფლოტის საქმე მტკიცე საფუძველზეა დამყარებული. მაგრამ მთავარი მუშაობა ჯერ კიდევ წინ არის. ამ მუშაობის პირველი ეტაპია—დაეფეროთ საზღვარ-გარეთელ ტეხნიკას, რომელთანაც შედარებით ჩვენ ჯერ კიდევ ჩამორჩენილი ვართ. მეორე ეტაპი უნდა იყოს საზღვარ-გარეთელ ტეხნიკის უკან ჩამოტოვება. ეს ამოცანა არაა უტოპიური. ჩვენი მრეწველობის სწრაფი ზრდა და ხალხთა ფართო მასების მუშაობით დაინტერესება ჭქმნის ჩვენს ქვეყანაში იმ ხელსაყრელ პირობებს პროგრესისათვის, როგორიც არსად არ მოიპოვება.

შემდეგი წარმატება დამოკიდებულია ჩვენი საბჭოთა ტეხნიკის და მეცნიერების აქ

სიბლიოთეკა ფილ.-განყოფილების
კომპლექტი

„კომუნისტი"-ს პრემიები

დღეს ურიგდება 6 და მეტი თვის ხელის-მომწერთ შეპირებული პრემიები:

ფ. მახარაძე — „მეშუვიეკური პარტიის დიქტატურა საქართველოში".

ფ. ენგელსი — „კომუნიზმის პრინციპები".

კ. ორაგველიძე — „რელიგია და მარქსიზმი"

ს. ორჯონიკიძე — „ქართველი მენშევიკების ახალი პლატფორმა" და

მ. გორევი — „ტომას მორიდან — ლენინამდე".

მიმ. ადამაშვილი—ჯავახიშვილის

„ბვაჭი კვაჭანტირაძე"

ხელისმოწერლებს დაურიგდებათ ფიგნის გამოსვლისთანვე.

ა | წ. 1 აპრილს საქ. კომპარტიის ცეკას შენობაში (რუსთაველის პროსპ. № 22) შესდგება

საქ. კომპარტიის ცეკას და ცენტრალურ საკონტროლო კომისიის გაფართოებული პლენუმი.

ცეკას და ცენტრალურ საკონტროლო კომისიის ყველა წევრთა დასწრება სავალდებულოა.

ც. კ. სამდივნოს ბიუროს გამგე **ბერძენიშვილი**

1925 წლის 5 აპრილს შესდგება

საქართველოს

მუშათა, გლეხთა და წითელარმიელთა საგჭოების

მესამე ყრილობა

დღის წესრიგი:

1. ს. ს. ს. რ. მთავრობის მოხსენება.
2. მიწათმოქმედების სახალხოშაროიტის მოხსენება.
3. სახალხო მეურნეობის უმაღლეს საბჭოს მოხსენება.
4. მოხსენება ტერიტორიულ ნაწილების შესახებ.
5. მოხსენება საბჭოთა ქვეყნის აპარატების შესახებ.
6. განათლების სახალხო კომისარიატის მოხსენება.
7. სასოფლო-სამეურნეო კრედიტის შესახებ.

საქ. ცაკის მდივანი სილ. თოდრია

შაბათს, 21 მარტს, დღის 12 საათზე აღმასკომის დარბაზში მოწვეულია ახალი შემადგენლობის თბილისის აღმასკომის პლენუმის სხდომა

დღის წესრიგი:

1) **აღმასკომის პრეზიდიუმის და სხვა ორგანოების წევრთა არჩევნები.**

2) **მიმდინარე საკითხები.**

აღმასკომის ყველა წევრთა და კანდიდატთა დასწრება სავალდებულოა

9822—2. თბილისის საბჭ. თავმჯდომარე **ლ. სუხიშვილი.**

შაბათს, 21 მარტს, დღის 11 საათზე აღმასკომის დარბაზში მოწვეულია თბილისის ახალი შემადგენლობის აღმასკომის

კომუნისტური ფრაქცია

დაუგვიანებლად გამოცხადება აღმასკომის პარტიულ წევრთა და კანდიდატთა სავალდებულოა.

9832—2. **აღმასკომის კომფრაქციის ბიურო.**

ამიერ-კავკასიის ფედერაციაში

საქართველო

ახალ-სენაკის საბჭოთა ყრილობის გახსნა

ახალ-სენაკი. 19 მარტი. 18 მარტს გახსნა საბჭოთა სამაზრო ყრილობა ამხ. მახარაძის და კახიანის თანდასწრებით. არჩეული იქნა პრეზიდიუმი 11 კაცისაგან. ყრილობის სპპიტო თავმჯდომარეებათ არჩეული იქნენ ამხ. მახარაძე, ორჯონიკიძე, კახიანი' ცხკაია, ორახელაშვილი. დამტკიცებული იქნა შემაეგი დღის წესრიგი: 1) საერთაშორისო მდგომარეობა (მომხსენებელია ამხ. მახარაძე), 2) აღმასკომის ანგარიში, 3) არჩევნები.

აზერბაიჯანი

ამხ. მუსაფირის გაგიჟება.

ბაქო. 20 მარტი. 17 მარტს დღით მთელი ქალაქი შეაძრა ერთ ერთ მთავარ ქუჩაზე ატეხილმა სროლამ. როგორც გამოირკვა, ისეროდა ჭკუაზე შემცდარი სპარსეთის ყოფ. ქვეშერდომი ახმეტ—მუსაფირ, პოლიტიკური ემიგრანტი. დევნილობის შინით შეპყრობილი, ახმეტ—მუსაფირი ჩაეკეტა თავის ბინაში—მალაბის დარაბაში, ციხის და სანაპირო ქუჩებს შუა და იქიდან აუტეხა გამგლეჯს სროლა ვინტოვკიდან. იმ წამსვე მილიციამ ალყა შემოარტყა ამ ადგილს, საიდანაც ისროდა გაგიჟებული.

გაგიჟებული განაგრძობდა სროლას მიუხედავად ხელისუფლების წარმომადგენელთა და მეგობართა ხვეწნა-შუდარისა. ქალაქის მილიციის რაიონული ზედამხედველი კიუტი, რომელმაც სცადა გაგიჟებულთან მისვლა, უკანასკნელმა დასჭრა სასიკვდილოდ. დაჭრილ იქნა აგრეთვე იქვე მყოფი გამსახლის ზედამხედველი.

ჩასაფრება გაგრძელდა ორი დღედა ღამე 19 მარტის დილამდე. ადმინისტრაციამ, როცა სხვა საშუალებით ვერაფერს გახდა, მიმართა გაზს, რათა იძულებული გაეხადა გიჟი გამოსულიყო ბინიდან. დარაბაში შეუშვეს ქლორი და 20 წამის შემდეგ გიჟი გამოვარდა ბინიდან, მაგრამ არ შეუზერებია სროლა. ვინტოვკიდან და მაუზერიდან. როგორც შემდეგში გამოირკვა, მას კიდევ ჰქონდა მარაგათ 1500 ვაზნა. ადმინისტრაცია იძულებული გახდა სროლა აეტეხა მისთვის, რის შემდეგ ის დაჭრილ იქნა მუცელში. შემდეგ ის ცნობიერება დაკარგული გგზავნეს საავადმყოფოში.

მუსაფირ—ძველი კომუნისტია, არალეგალური მუშაკი, ლიტერატორი. აზერბაიჯანში ის გამოიქცა 1921 წელს. ბაქოში ეწეოდა ლიტერატურულ-პუბლიცისტურ მუშაობას. გაგიჟებისას მან თავი წარმოიდგინა ტყვეთ და ინგლისელების მიერ დევნილათ, ის გაუწყნარებლივ გინებას და წყევლა-კრულვას უგზავნიდა ინგლისელებს.

ჩვენი სასოფლო ვაჭრობა

ხე-ტყის გაზიდვა უცხოეთში.

ხე-ტყის საზღვარ-გარეთ გაზიდვის საკითხი უკვე დაიძრა მჟდარი წერტილიდან. „ამტორგი"-ს საშუალებითამერიკაში—ნიუიორკში გაგზავნილია 22.761 ფუთი ნიგვზის ხე. საბელმწიფო-საგარეო ვაჭრობის ორგანოებში შემოსულია კიდევ მრავალი წინადადება.

უცხოეთში გასაზიდ ხაკონლის ნომენკლატურის გადიდება.

ა | კ. საგარეო ვაჭრობის ორგანოების მიერ საზღვარ-გარეთ გასაზიდ საქონლის ნომენკლატურა გადიდებულია. სხვათა შორის გასაზიდ საქონლის რიცხვში შეტანილია მთის ფუნი, რომელიც საქართველოში დიდი ძალი მოიპოვება და რომელზედაც ევროპაში დიდი მოთხოვნილებაა.

ციტრუსებს გაზიდვა უცხოეთში.

ა | კ. საგარეო ვაჭრობამ მოსკოვში გენერალური ხელშეკრულება დასდო „გოსმედტორგ"-სა, რუსეთ-ბუხარის ამხანაგობასა და „ბიან"-თან უცხოეთის ბაზარზე ციტრუსის გამოსვლის შესახებ ძირტკბილას გასაღების საქმეში.

„ბიანი"-სთვის დაწესებულია გატანის თვიურ კონტინგენტად 295 ტონა.

მატყლის გასაღება

1923 წელს ნაკრეკი მატყლი ა | კ. სახელმწიფო ვაჭრობის მიერ უკვე გასაღებულია. მატყლი მიეყიდა „რუსტორგს". საკუთრად შეგროვილ მატყლს გარდა, ა | კ. სახელმწიფო ვაჭრობის ორგანობმა გასაყიდათ შეიძინეს „წარმოკავშირი"-ს მატყლი.

საგასაზიდო გადასახადი მატყლზე, რომლის გატანა ნებადართულია შრომის და თავდაცვის საბჭოს მიერ 1924—25 წლისათვის, მოხსნილ იქნა.

პარტიული ცხოვრება

ფეცდომის გასწორება

ამხ. ბარონ ბიბინეიშვილის საქმე

ჩვენი გაზეთის გუშინდელ №-ში მოთავსებულ საკონტროლო კომისიის დადგენილებაში ამხ. ბ. ბიბინეიშვილის შესახებ გაპარულია კორექტორების დაუდეგრობით ერთი შეცდომა, რომელიც ამახინჯებს აზრს.

უნდა იყოს:

„ყველა ზემონაჩვენები ბრალდებების გამო ამხ. ბიბინეიშვილი **ღირსია კომუნისტური პარტიის რიგებიდან გაძევებისა, მაგრამ საკონტროლო კომისია ლებულობს რა მხედველობაში ბიბინეიშვილის** ძველ რევოლიუციონურ წარსულს, ოცდახუთი წლის მის პარტიაში ყოფნას და იმ გარემოებას, რომ მან თვითონ აღიარა თავისი შეცდომები და ითხოვა შეღავათი, აღიარა" და სხვ.

ხაზგასმული სიტყვები სრულიად გამოტოვებული იყო გუშინ გამოქვეყნებულ ტექსტში.

რედაქცია.

კომკავშირი და პოლიტ-განათლების მთლიანი სისტემა

ახალგაზრდობის ლენინური აღზრდა—დღეს კომკავშირის მთავარი ამოცანაა.

რა გავაკეთეთ წინეთ და რა უნდა გავაკეთოთ მომავლისათვის ამ სფეროში?

ძველ პოლიტ-აღმზრდელობით სისტემაზე არ არის საჭირო ლაპარაკი, რადგან ძველი სისტემის მთავარი დამახასიათებელი თვისება უსისტემობა იყო და ამდენადვე მას საგრძნობი ნაყოფიც არ გამოუღია. ამ უამად მდგომარეობა არსებითად შეიცვალა. საქართველოს ყველა ქალაქები და მსხვილი სოფლები დასერილია კომკავშირის პოლიტ-წრეებით. გახსნილია 600-დე პოლიტ-წრე, რომლებიც აერთიანებენ 13000 კომკავშირლებს.

კომკავშირის მასა ამოძრავდა,—წრეები ამუშავდენ. პრაქტიკა და თეორია ერთ სალტაში მოაქცია ახალმა სისტემამ. სოფლის პოლიტ-წრეების პროგრამა შეფარდებულია სოფლის ცხოვრებასთან; ქალაქის კომკავშირლები უშუალოდ ამოწმებენ წარმოებაში წრეებში მიღებულ ცოდნას. ამაშია ახალგაზრდობის ლენინური აღზრდის მთავარი შინაარსიც. ასე რომ პირველი ნაბიჯი უკვე გადადგმულია, ფორმა მოცემულია—საჭიროა ამ ფორმაში შინაარსი ჩამოვასხათ.

ამ მხრივ კი კომკავშირი მოისუსტებს, მას არ ჰყავს ხელმძღვანელთა საჭირო კადრი. ეს ნაკლი უფრო სჩანს მე-2-ე და განსაკუთრებით მე-3-ე საფეხურის პოლიტ-წრეების ხელმძღვანელთა გამოყოფის დროს. აქ პარტიამ უნდა გაუწოდოს კომკავშირს ხელი.

უნდა გვახსოვდეს, რომ თუ პარტიამ არ მისცა კომკავშირს ხელმძღვანელთა სათანადოთ მომზადებული კადრი—ლენინური აღზრდის საქმე ჩაიფუშება.

მაგრამ მარტო ეს არ არის საკმარისი. ყოველ მიზეზს გარეშე საჭიროა სახელმძღვანელო ლიტერატურაც, ამ გასაჭირიდანაც პარტიამ უნდა გვიხსნას, წინააღმდეგ შემთხვევაში ლენინური აღზრდის საქმეს ვერ დავაყენებთ სათანადო სიმაღლეზე.

არის კიდევ ერთი საჭირბოროტო საკითხი,—წრეების ხელმძღვანელთა წინასწარ მოსამზადებელი სემინარები. ამ სემინარებს მეტი ყურადღება უნდა ექცეოდეს, ვიდრე ამას აქცევს პარტია და თუნდაც კომკავშირი. აი ერთი მაგალითიც: ორი კომკავშირელი ერთმანეთს ხვდება, ორივე პირველი კატეგორიის წრეებშია, მხოლოდ სხვადასხვა ალაგას. დაიწყეს ლაპარაკი ერთ საკითხზე, რომელსაც ერთი ერთგვარად აშუქებდა, ხოლო მეორე კი სხვაგვარად. ვერ მორიგდენ და დასაბუთება ორივემ ასე გაათავა: „შენ რა იცი, მე ეს ხელმძღვანელმა მასწავლა პოლიტ-წრეში და იმაზე მეტი შენ ხომ არ გესმის"-ო.

ეს ფაქტი მეტად დამაფიქრებელია. საჭიროა ამ გარემოებასაც მივაქციოთ ჯეროვანი ყურადღება, რათა ხელმძღვანელთა სემინარებში წინასწარ იქნეს გარჩეული და შესწავლილი ის საკუთხები, რომლებიც შემდეგ წრეებში უნდა გადავიტანოთ. აქაც პარტიის უშუალო მოვალეობას შეადგენს **ხელმძღვანელთა სემინარებს მისცეს საუკეთესო ძალები, რომ მით კომკავშირის ლენინური აღზრდის საქმე წარმატებით დავაგვირგვინოთ.**

ბევრი გავაკეთეთ, მაგრამ მომავლისათვის გვმართებს კიდევ უფრო მეტი ენერგიული მუშაობა.

გ. ს.

არსენალის რაიონის კომუჯრედი № 6

უჯრედი მოწყობილია ა. კ. კოოპერატიკვთა კავშირში. მარტში უჯრედს შეუსრულდება არსებობის სამი წლის თავი. ამ ეამათ უჯრედი აერთიანებს კომპარტიის 13 წევრს და 2 კანდიდატს, რომელთაგან 3 ქალია.

უჯრედის და ბიუროს მუშაობა.

ბიურო შესდგება 3 წევრისაგან. სხდომები სისტემატიურად მიმდინარეობს. ბიუროს სხდომებს ესწრებიან უჯრედის წევრებიც. უკანასკნელი დროის განმავლობაში უჯრედის წევრები ჩაბმული არიან აქტიურ მუშაობაში. ისინი მონაწილეობას იღებენ საშეფო კომისიის, კულტკომისიის და სხვა კომისიების მუშაობაში.

უჯრედის მიერ გამოყოფილია აგიტპროპი, რომელიც პასუხისმგებელია კულტკომისიის მუშაობისათვის, ამავე დროს ის კედლის გაზეთის პასუხისმგებელ რედაქტორათითვლება უმეტეს შემთხვევებში უჯრედისსხდომებს საჯარო ხასიათი აქვს, სხდომებს ესწრება მოსამსახურეების 75 პროც. უჯრედის ღია კრებებზე მოხსენებების გასაკეთებლათ იწვევენ უპარტიო ამხანაგებსაც, რომლებიც საერთოდ სიამოვნებით ასრულებენ უჯრედის დავალებებს. ამასთანავე თითქმის ყველა მოსამსახურეები ჩაბმული არიან საზოგადოებრივ ორგანიზაციებში.

კომუჯრედის მიერ გამოყოფილია ქალთა ორგანიზატორი, რომელიც კულტურულ-განმანათლებელ მუშაობას აწარმოებს ქალთა შორის. თანამშრომლების 70 პროც. გაჭოწერილი აქვს თბილისის და მოსკოვის გაზეთები. უჯრედს კავშირი აქვს მე-12 საარტილერიო დივიზიონთან.

საშეფო მუშაობა.

უჯრედს შეფობა აქვს აღებული აგარაკ ბაკურიანზე. იქ სულ 200 კომლი მცხოვრებია. უკანასკნელი დროის განმავლობაში კომისია მიემგზავრება მხოლოდ საჭიროების მიხედვით, ზაფხულში კი დადიოდა თვეში ორჯერ. ბაკურიანში საშეფო კომისიამ მოაწყო ჭრა-კერვის სკოლა გლეხ-ქალებისათვის, სადაც სწავლობს 44 ქალი, გახსნილია ქოხ-სამკითხველო სასოფლო-სამეურნეო ლიტერატურის საკმაო რაოდენობით. ქოხ-სამკითხველოსთვის გამოწერილია გაზეთი „ახალი სოფელი" და „კომუნისტი", ამას გარდა თვითონ გლეხებიც იწერენ გაზეთებს. შეკეთებულია კლუბი, სადაც ფართო კულტურულ-განმანათლებელი მუშაობა სწარმოებს. ქოხ-სამკითხველოში შემოღებულია გაზეთების ხმა მაღალ კითხვის მეთოდი.

რ—ვი.

ა. კ. ფინსახკომის კომუჯრედი № 32

ზემოხსენებულ კომუჯრედს თავისი მუშაობის საანგარიშო თვის პერიოდში ჰქონდა 6 სხდომა. ღია სხდომებს სულ დაესწრო 140 უპარტიო ამხანაგი.

კომუჯრედი აერთიანებს პარტიის 14 წევრს და კანდიდატს, მათ შორის ერთი ქალია. ამას წინად საერთო წესით მიღებული იქნა ორი კომკავშირის წევრი პარტიის კანდიდატებად.

უჯრედთან მოწყობილია სამკითხველო, რომლისათვისაც გამოწერილია სხვადასხვა გაზეთები. ბიბლიოთეკაში სულ 2.500 წიგნია, 90 პოლიტიკური და დანარჩენი ბელეტრისტიული ხასიათისაა. სამკითხველოში ყოველ-დღე მკითხველთა რიცხვი უდრის მუშა-მოსამსახურეთა 11 პროცენტს.

რაც შეეხება ადგილობრივად „რემედასსის" უჯრედის მუშაობას, უნდა ითქვას, რომ ეს მუშაობა თანდათან ფართოვდება და ღრმავდება. ამჟამად „რემედასსის" უჯრედი აერთიანებს 80 წევრს.

ქალთა შორის მუშაობა საგრძნობლად გამოცხოველდა. მართალია, ქალთა ცალკე კრებები არ მოგვიწვევია, რადგან ქალები სისტემატიურად ესწრებიან კომუჯრედის ღია კრებებს, მაგრამ ისინი აქტიურად არიან ჩაბმული უჯრედთან არსებულ სხვადასხვა წრეების მუშაობაში და უნდა ვიმედოვნოთ, რომ ეს მუშაობა უთუოდ გამოიღებს დიდ ნაყოფს.

ა | კ. ფინსახკომში დაარსებულია აგრეედვე კომკავშირის უჯრედი. საანგარიშო თვეში მას ჰქონდა 3 სხდომა, ორი ღია და ერთიც დახურული.

ა | წ. 25 თებერვალს კომუჯრედის კულტკომისიამ დაწესებულების დარბაზში მოაწყო უფასო საღამო-წარმოდგენა, რომელსაც დაესწრენ პიონერებიც. ხოლო 21 თებერვალს ადგილკომის და საშეფო კომისიის ინიციატივით მოწყობილი იქნა საქველმოქმედო საღამო, საიდანაც შემოვიდა დაახლოებით 2000 მანეთამდე, დასასვენებელ სახლის და შეფობის ქვეშ აყვანილ სოფელში კლუბის დასამთავრებლად.

დასასრულ საჭიროთ ვსცნობთ აღვნიშნოთ, რომ ზემოხსენებულ კომუჯრედის ღია სხდომებს ესწრება უპარტიოთა საგრძნობი ნაწილი, რომელიც მხურვალე მონაწილეობას ღებულობს სხვადასხვა საჯარო-მოხოლტ საკითხების გარჩევაში. ეს კი მოწმობს იმას, რომ კომუჯრედმა ამ უკანასკნელ ხანებში დიდი ავტორიტეტი მოიპოვა უპარტიო მუშა-მოსამსახურეებს შორის.

ჩვენ ღრმათ ვართ დარწმუნებული, რომ კომუჯრედი მომავლისათვის კიდევ უფრო გააძლიერებს მუშაობას და სავსებით გაამართლებს თავის არსებობას.

„ჰოგა".

მუშათა ცხოვრება

„კოკა წყალზე გატყდება"

(პროკურატურის საყურადღებოდ)

იმ დროს, როცა ჩვენ, მუშები დაკვრითი წესით ვმუშაობთ წარმოების ასაწევად, ჩნდებიან ზოგიერთი პარაზიტები და უსირცხვილოთ იპარავენ წარმოებისათვის მეტად საჭირო მასალას და ხელს უშლიან ჩვენი წარმოების წინსვლას. 7 მარტს მუშაობის დროს მთავ. სახელოსნოს მუშა **ნიკო. ბორცვაძე** საათის თერთმეტზე მიადგა გასავალ კარებს შინ წასასვლელათ გამზადებული. დარაჯმა ის არ გაუშვა, რადგანაც ჯერ ერთი, რომ მუშაობის დრო იყო და მეორეც მუშაობის შემდეგ მოხსენება უნდა გაეკეთებინა მესამე სესიის წევრს, **ამხ. ხალატოვს.** ამიტომ ადგილკომის თხოვნით ყველა მომუშავე უნდა დასწრებოდა ამ მოხსენებას, ისარგებლა ამ შემთხვევით ბორცვაძემ და ძალით უნდოდა გასულიყო, მაგრამ დარაჯმა ხელი სტაცა მოძალადეს და მისი ჩანთა შერჩა ხელში, გაჯავრებულმა დარაჯმა ჩანთა გადაადგო და მოძალადეს სტაცა ხელი. ჩანთიდან კი გადმოცვივდა ქსოვილთა ნაჭრები **ბორცვაძე** მ წამსვე წაიყვანეს „დტჩკ."-ში. „დტჩკამ" გაჩხრიკა მისივე ბრიგადერის ამბაკო აბზიანიძის ბინაც, რასაც შედეგად მოყვა ამ უკანასკნელის დაპატიმრებაც, სადაც აღმოჩნდა ნაქურდალი მასალის ნიშნები.

ძიების დროს დამტკიცდა, რომ ნაჭრები ერთი და იგივე აღმოჩნდნენ —სახლში ნაპოვნი და საამქროში ნახმარი ქსოვილებიც. ეს ქურდობა სისტემატიური ხასიათისაა და ისე მოხერხებულად კეთდებოდა, რომ ჩვენმა მუშკომრმაც ვერ შეამჩნია იგი სანამ მხოლოდ თვით ქურდებმა თავიანთ უმსგავსო საქციელთ გამოამჟღავნეს თავიანთივე ბოროტება. დღეს ჩეკიდან განთავისუფლების შემდეგ, მოქალაქე აბზიანიძე ემუქრება მუშკომრს.

საჭიროა პროკურატურამ მიაქციოს სერიოზული ყურადღება ამ საქმეს და ბოროტმოქმედი მისცეს პასუხისგებაში და შეაგნებინოს ამ ავაზაკებს, რომ მუშკომრთა დევნა არავის შერჩენია და არც შერჩება.

მუშა № 15.

გამოგზავნილი წერილებიდან

შეაკეთეთ ეს სახლი

(ქალ. აღმასკომის საყურადღებოდ)

კალინინის ქ. სახლი № 24 (ყოფ. სასტუმრო „იტალია") ერთი წლის წინეთ აღმასკომმა პროლეტ. სტუდ. ბიუროს გადასცა, მაგრამ აქამდის ეს სახლი უპატრონოდ არის მიტოვებული, დიდ შეკეთებას მოითხოვს და, თუ დროზე ყურადღება არ მიექცა, დაინგრევა.

მუშკორი უხილავი.

მამისადმი ასეთი მოკეკრობა დაუშვებელია

(მთავარ სახელოსნოს ადგილკომის საყურადღებოდ)

მთავარ სახელოსნოს მექვანეთა ცეხში მომუშავე ახალგაზრდა დათიკო სამხარაძე მეტად ცუდათ ექცევა თავის ოჯახს. მამას ცემითაც კი გაუმასპინძლდა. ადგილკომო, მიაქციე ამას ყურადღება და ჭკუაზე მოიყვანე თავხედი ახალგაზრდა.

მუშა დი—რაშვილი.

თამგასული სახლის პატრონი

(მთავარ მილიციის საყურადღებოდ)

შერემეტიევის ქუჩა № 33 სახლის პატრონი მოქ. **კაზარიანცი** მეტად ავიწროებს თავის მდგმურებს, რათა აიძულოს ისინი და ბინები დაიცლეკინოს, ამ თავგასულ სახლის პატრონს ყურადღება მიაქციეთ და ალაგმეთ, როგორც ჯერ არს.

მუშა ყაზბეგი.

რკინისგზის წარმოებაზე

— **საწარმოო თათბირი.** ამ დღეებში სალიანდაგო სამსახურის მე-6 უბანი იწვევს საწარმოო თათბირს, რომლის მასალები ადგილებიდან უკვე გადმოგზავნილია.

— **მოწაფეების შესახებ.** თბ. საუბნო პროფკავშირმა მიმართა ადმინისტრაციას, რათა ის მოწაფეები, რომლებიც ირიცხებოდენ ბრიგადებში და ზლოვანებით აღემატებიან 18 წელს, გადაყვანილ იქნან წარმოებაზე. მოსწავლეთა რიგები შეესებული იქნება მსურველებით.

— **ბაღის შესაკეთებლად.** თბ. საუბნო პროფკავშირმა დაამტკიცა ამხ. ს. ორჯონიკიძის სახ. კლუბის შეკეთებისა და ბაღოსნურ მუშაობის წარმოების ხარჯთ-აღრიცხვა, რომელიც უდრის 10.591 მან.

— **„ლენინის კუთხე".** ამხ. ლენინის სახ. სალიანდაგო სამსახ. მე-6 უბნის საშეფო კომისია თავის საშეფო სოფელ კავთისხევში აწყობს „ლენინის კუთხე"-ს.

— **მუშებისათვის.** ა | კ. რკ. გზ. ჯანმრთელობის სამმართველო ფილოს ხიდზე მომუშავე მუშებისათვის აწყობს ბარაკს საექიმო დახმარების მისაცემად.

— **ხელახალი ტარიფიკაცია.** ა | კ. რკ. გზ. დამზღ. სალარო ახლო ხანში დაამთავრებს რკ. გზ. წარმოებებში მუშათა ხელახალ ტარიფიკაციას.

— **საწარმოო თათბირები.** სამტრედიის საუბნო პროფკავშირმა მიმართა ადგილკომებს, რათა თვეში ერთხელ მოწვეულ იქნეს საწარმოო თათბირები.

— **ბათომის ხაზზე.** განზრახულია ახლო მომავალში მოეწყოს ბათომის უბანზე მოძრაობის დარგის საწარმოო თათბირი.

— **ბავშვთა შემოწმება.** ა | კ. რკ. გზ. ჯანმრთელობის სამმართველო ახლო ხანში შეუდგება ბავშვთა ჯანმრთელობის ვენერიულ შემოწმებას.

— **მუშების შემოწმება.** ა | კ. რკ. გზ. ჯანმრთელობის სამმართველო ახლო შეუდგება ახლო მომავალში რკ. გზ. წარმოებებზე მუშების შემოწმებას.

ინფ. ა—ძე.

ფაბრიკა-ქარხნებში

თამგაძეს მე-4 ფაბრიკა კ. მარქსის სახელობის

წარმოება გაიზარდა. ფაბრიკაში სხვადასხვა ტეხნიკურ გაუმჯობესებათა გამო წარმოებამ აიწია 20 პროცენტით.

აქვე მოეწყო სასადილო. უკვე დამთავრდა სასადილოსათვის სპეციალური ოთახის შეკეთება და ამ დღეებში უკვე შესაძლებელი იქნება იქ მუშების სადილობა.

ვენტილიაციის მოწყობა. ჰაერის გაწმენდის მიზნით ფაბრიკაში მოაწყვეს ვინტილიაცია. სულ უნდა დაიდგას 6 ვენტილიატორი, რომელთაგან 4 უკვე დაიდგა და დანარჩენი 2-ც ახლო ხანში დაიდგმება.

აღადგინეს წყლის ტანკი. ... სულ ყინულით დროთ გაფუჭებული იყო წყალსადენის მილები, რომლებიც ეხლა უკვე შეაკეთეს და ფაბრიკას წყალი მუდმივ ექნება.

მუშაობა დაიწყება 6 ნახევარ საათიდან. თანახმად შინაური წესრიგიანობისა, ორშაბათიდან (16 მარტი) მუშაობა დაიწყო დილის 6 ნახევარ საათიდან.

ახალი მამოძრავებელი. ამ ჟამად ფაბრიკას ელექტ. ძალა არ ჰყოფნის, რის გამოც მუშაობა ფერხდება: მიმდინარე თვის ბოლო რიცხვებში განზრახულია კიდევ 20 ძალიანი მოტორის ამუშავება, რომელიც სავსებით დააკმაყოფილებს ფაბრიკის მოთხოვნილებას, რაც შრომის ნაყოფიერების ზრდაზე საგრძნობ გავლენას მოახდენს.

ნედლეულით. ფაბრიკა სავსებით უზრუნველყოფილია: როგორც თამბაქოთი, ისე სხვა, წარმოებისათვის საჭირო მასალებით.

პაპიროს „შოთა"-ს დამზადების დროს, ღერში ატანენ ბამბას, ბამბა დამუშავებული სპეციალურად, იგი უაღრესად ჰიგროსკოპიულია და არ შეიცავს არავითარ მავნე ელემენტებს.

ინფ. ტ—კა.

მუშეგის წერილები მიზანს აღწევენ

ზარალი ანაზღაურებული იქნება

(პასუხი მუშკორის წერილზე)

ამით გაცნობებთ, რომ გაზ. „**კომუნისტის**" № 54—7 მარტი—25 წ. მოთავსებულ წერილის სათაურიდ „**ბრძოლა დაუდევრობასა და ბოროტმოქმედების წინააღმდეგ**" შესახებ გამოძიება აწარმოვა უფ. გამომძიებელმა **ხოჯაშვილმა. ამ უამად საქმე დამთავრებულია და ზარალის ანაზღაურებლად მიმინაშვილის ქონებაზე დადებულია ყადაღა (არესტი).**

აღმ. საქ. პროკურორის მაგიერ **ხარბაძე.**

მდივანი: **სიმონიშვილი.**

სოციალური დაზღვევა

შრომის ინვალიდთათვის.

ა.-კ. შრომის სახალხო კომისარიატმა წინადადება მისცა რესპუბლიკების შრომის სახკომებს გამოჰყონ სასამართლოს უწყებიდან ის საქმეები, რომელიც დაკავშირებულია შრომის ინვალიდების შრომის სტაჟის განსაზღვრასა და გამორკვევასთან და გადაეცეს ეს საქმეები სოციალური დაზღვევის ორგანოებს, რომელნიც განაგებენ პენსიათა დანიშვნის საქმეს.

დასაზღვევ გადასახადის ამოსაკრეფად.

სოციალურ დაზღვევის მთავარმა სამმართველომ მიმართა რესპუბლიკების სოციალური დაზღვევის სამმართველოებს და ა.-კ. რკინისგზების სოციალურ დაზღვევის სამმართველოს წინადადებით, მიიღონ ზომები იმ დასაზღვევ თანხების ამოსაკრეფად, რომელიც გადაუხდელი აქვთ სხვადასხვა დაწესებულებებს. „ნედლიმაკების" აღებისათვის საჭირო არ არის სასამართლოს ორგანოები.

ს. მ. უ. ს. დავალიანება

ა | კ. სოციალური დაზღვევის მთავარმა სამმართველომ წინადადება მისცა რკინის გზის სოციალ-დაზღვევის სამმართველოს მიიღოს ზომები, რათა საქართველოს სახალხო მეურნეობის უმაღლესმა საბჭომ გადაიხადოს მასზე დარჩენილი ვალი 57,000 მანეთი სოციალური დაზღვევისათვის. ამავე დროს აღმასრულებელი ფურცელი გადაეცა სასამართლოს აღმასრულებელს.

ჰროცენტების დადების გაუქმება.

1924 წლის 1 მარტიდან გაუქმებულია პროცენტების დადება აქციზის გადახდის საშუალებათ ვადებისათვის იმ სამრეწველო დაწესებულებებზე, რომელნიც იხდიან საქციზო გადასახადს.

მუშათა საბინაო აღმშენებლობა

ა | კავკასიის შრომის სახალხო კომისარიატთან არსებულმა კოოპერატიულ მშენებლობისათვის ხელისშეწყობმა კომიტეტმა გამოიმუშავა ახალი ღონისძიებანი კოოპერატიულ საბინაო მშენებლობის გასაცხოველებლად. კომიტეტმა უპირველესად საჭიროდ სცნო მიიღოს ზომები იმ მიზნით, რომ მუშათა კოოპერატიულ ამხანაგობებს მშენებლობისათვის მიეცეთ გრძელვადიანი სესხი, რომლის გადახდის ვადათ დაწესებულ უნდა იქნეს არანაკლები 50 წლისა.

სარგებელი სესხით სარგებლობისათვის არ უნდა აღემატებოდეს 3 პროცენტს, გარდა ამისა კომიტეტმა გამოიტანა დადგენილება იმის შესახებ, რომ აღიძრას შუამდგომლობა ვისთანაც ჯერ არს, რათა შეცვლილ იქნეს ცენტრალური კომუნალური და საბინაო მშენებლობის ბანკის წესდება.

ახალ წესდებაში გატარებულ უნდა იქნეს საბინაო კოოპერატიულ მშენებლობისათვის შექმნილი ფონდების დეცენტრალიზაციის საკითხი.

საბჭოთა სასამართლო

ცილის წამების მსხვერპლი

(ნოე ძიძიშვილის საქმე)

აღმოსავლეთ საქართველოს ოლქის სასამართლომ ამხ. ლეკვეიშვილის თავმჯდომარეობით სასალხო მსაჯულების: შონიას და წულუკიძის, პროკურორის თანაშემწე დიდებულიძის და მდივანის ადამიძის მონაწილეობით ხელმეორედ გაარჩია საქმე ნოე ძიძიშვილის, რომელსაც ბრალად ედებოდა სისხლის სამართლის კოდექსის 172 მუხლში გათვალისწინებული დანაშაული. საქმე გრძელდებოდა რამოდენიმე დღე. სასამართლოს სხდომის დარბაზი ყოველდღე სავსე იყო ხალხით.

საბრალმდებლო ოქმის მიხედვით, ძიძიშვილს ბრალი ედებოდა იმაში, რომ ის თავისი სქესობრივი ჟინის დასაკმაყოფილებლად რყვნიდა მის მიერ შვილად აყვანილ თამარა ხვედელიანის ქალს, თავისი ცოლის ძმისწულს, წვებოდა მასთან, აწვალებდა, უსრესდა ძუძუებს, მამრობითად ყოველგვარ საზიზღარ ფორმას სქესობრივი კავშირისა, რომ ეს ხდებოდა სისტემატიურად რამოდენიმე წლის განმავლობაში. მაგრამ, თურმე, აი სად მარხია ძაღლის თავი, ნოე ძიძიშვილსა და ხვედელიანებს (ცოლის ძმებს) შორის ადგილი აქვს უსიამოვნებას ქონების მემკვიდრეობის მიღების ნიადაგზე; ხვედელიანები სცდილობდენ როგორმე თავიდან მოიცილონ ნოე ძიძიშვილი, რომელსაც წილი აქვს მემკვიდრეობაში თავისი ცოლის ცხრივ, ან კიდევ გასწყვიტონ ცოლ-ქმრული კავშირი ნოესა და მის ცოლს—ეკატერინე ხვედელიანის ასულს შორის, და ამ გზით შეინარჩუნონ მთლიანად მემკვიდრეობა. ამისათვის მიმართავენ შემდეგ საზიზღრობას:

აიძულებენ ნოეს შვილებულს თამარას ილაპარაკოს ყველაფერი როგორც საქმეს მოუხდება, ასტეხენ დავიდარაბას ოჯახში, სთხზავენ ყოველგვარ საზიზღარ ჭორებს და ნოე ძიძიშვილს საგანგებო კომისიაში უკრავენ თავს.

მაგრამ ხვედელიანები მოსტყუვდენ ანგარიშში. საქმე რამოდენიმეჯერ იქნა გამოძიებული. ექსპერტიზამ სრულიად გაუხრწნელად სცნო თამარა ხვედელიანის ქალი, მოწმეებმა გამოააშკარავეს საქმის ნამდვილი შინაარსი და სასამართლომ ნოე ძიძიშვილი სცნო სრულიად უდანაშაულოდ.

მეცნიერება და ტეხნიკა

ახალი სამყარო

გარდვარდის (ამერიკაშია) დოქტორი ხარლოშეპლეი იუწყება, რომ ფოტოგრაფიულმა სურათებმა, რომლებიც გადაიღეს ამ რამდენიმე ხნის წინად ამ ობსერვატორიაში, დამტკიცეს, რომ პატარა, ოდნავ მბრწყინავი წერტილი, რომელიც რამდენიმე წლის წინთ პირველად იქნა შემჩნეული დოქტორ ხერნერდის მიერ, წარმოადგენს მთელს სამყაროს, ისეთს, როგორიც ჩვენი არის. სურათები გადაღებული იქნა მსოფლიოში უდიდესი, ასადუმინი ტელესკოპის საშუალებით ვილსონის მთაზე. საშუალო სიდიდის ტელესკოპში ეს სამყარო მოსჩანს პატარა წერტილად. ეს ახალი სამყარო დაშორებულია ჩვენგან 300.000 სინათ

ხელოვნება

სახელმწიფო ოპერა

„თქმულება შოთა რუსთაველზე“ — დ. არაყიშვილის.

ოპერა „თქმულება შოთა რუსთაველზე“ უებრალოდ ძვირფასი განძია ქართულ მუსიკალურ ლიტერატურაში. საინტერესოა ტექსტი დიდი ნაციონალური პოეტის ცხოვრებიდან დასურათებულია საუცხოოდ, ღრმა შინაარსიანი მუსიკით.

დ. არაყიშვილი იცავს ქართულ სტილს თავისი მუსიკალური დრამის მელოდიურ სურათებში.

ორკესტრს არაყიშვილი არა მარტო დიდ ადგილს აკუთვნებს, არამედ საორკესტრო ლიტერატურაცა სრულიად დამოუკიდებელ ძირითად ფორმათ ხდის, რომელიც ავსებს მელოდიურ შინაარსს. ორკესტრი ოპერაში სიმფონიური ხასიათისაა, მუსიკალური სურათების პრელიუდიები და პოსტლიუდიები პარდაპარ მომზადებულია.

რა ლამაზია, მაგალითად, უვერტიურა „ურმული“, რომელიც დაწერილია წმინდა ქართული სტილით, მეგოსების დიდი არია, თამარ მეფის არიაზო, ნინოს და შოთას დუეტი, ხანგა და შოთას ორლი დუეტი და სხვა. ყველაფერი ეს საუცხოოდ მუსიკის ამუშებია.

გაუგებარია ერთი რამ: რატომ გაუბარა სახელმწიფო ოპერის დირეკცია ამ მშვენიერი მუსიკალური ნაწარმოების დადგმის აკადემიური ოპერის სცენაზე?

გადავდიოართ რა ოპერის შესრულებაზე, უნდა ვსთქვათ, რომ ოპერა კარგად არის მომზადებული. ნინოს პარტიას ასრულებდა მსახიობი ქალი ტერ-დანიელიანი. ფინალები არია შესრულებული იყო იშვიათი გრძნობით და განწყობილებით.

ლადო კავსაძე შოთა რუსთაველს დამახასიათებელ სახეს იძლევა, ვოკალური გადმოცემა საესებით მისაღებია, განსაკუთრებით პირველი აქტის არია და ფინალის დუეტი ნინოსთან.

მუსიკალურათ მღერის შოთას ცოლის ეკიზოდიურ პარტიას მომღერალი ექსანიშვილი. დუეტში ხანგასთან საკმრთა მეტი ლირიზმი. მეტათ კარგი ვოლჩანეკაია თამარ მეფის პატარა პარტიაში.

მგოსანის პარტიას მღერის ლორთკიფანიძე. ჩვენ პირველათ მოვისმინეთ ახალგაზრდა მომღერალი პასუხისმგებელ პარტიაში. ლორთკიფანიძე-მუსიკალურათ მღერის, მას ლამაზი ხმა აქვს, სასურველია მეტი სისწორე ინტონაციაში (ქვედა რეგისტრი).

ოპერა ლამაზათ არის დადგმული. საუცხოოდ ცსკავენენ ლეგაფრს ალბერტი და ბეტეგინი. დაეწერი ვერ მიდის მწყობრათ.

საუცხოოდ ბგერდა ხანგის პარტიაში შომღერალ ელიანიშვილის ხმა. სიმღერაში სრანს ლამაზი ფრაზიროვკა, მხოლოდ ეს არიაში საკრთა მეტი ტემპერამენტი.

საღამო დამთავრდა საკამეტრტო განყოფილებით, რომელშიაც დანიელიანმა შესასრულა არაყიშვილის მთელი რიგი ახალი რომანსები. რომანსების სიფრიფინი დ. არაყიშვილი ჯერჯერობით ერთადერთი კომპოზიტორია. მისი ლირიზმით აღსაგსე რომანსები რომანსების ლიტერატურის დამთავრებულ ნიმუშებს წარმოადგენს.

ტერ-დანიელიანი, რომელიც ერთერთ საუკეთესო კონცერულ მომღერლათ ითვლება, საუცხოოთ ასრულებს არაყიშვილის რომანსებს. ყველაზე უფრო ძლიერი შთაბეჭდილება დასტოვა „ურმულმა“ და რომანსებმა: „ივერიის მთებზე“ და „ღამეა ბნელი“ (ბოდლერის სტილით).

კომპოზიტორს მხურვალე ოვაციებით შეხვდა სავსე აუდიტორია.

ჯ. ბ.

სომეხ მსახიობართა სურათების გამოფენა.

კვირას, 15 მარტს, სომეხ ხელოვანთა საასოციაციამ („აიარტუნი“) გაიხსნა სომხური მხატვრობის ჯამიფენა. გამოფენაზე მონაწილეობას იღებს 26 მხატვარი, მათ შორის არიან ცნობილი სახელები: გ. ბაშინჯაგიანი, კირილე ზდანევიჩი, ე. ლანსერე და სხვები.

უპირველეს ყოვლისა, გამოფენაზე მნახველის ყურადღებას იპყრობს სურათების სიმრავლე, მაგრამ მათ შორის ცოტაა დიდი ტილოები. მხატვრების უმრავლესობა ახალგაზრდებია, რომელთა ნიჭი ჯერ კიდევ არ ჩამოყალიბებულა მთლიანად.

გაპოდენაზე ჩვენ უმეტესად ვხვდებით ეტიუდებს და ნატურმორტებს. არის პორტრეტებიც. დეკორატიული ხელოვნება წარმოდგენილია მხატვარ კ. ტირის ესკიზებით („ჯედების ტბის“ დეკორაციების ესკიზები).

ჩვენის აზრით, გამოფენის ყურადღების ცენტრში სდგას ხუთი მხატვარი: ბაშინჯაგიანი, ხმელეფესკი, ლანსერე, კარელიანი და ტირი.

ბოგო ბაშინჯაგიანი წარმოდგენილია ორი ტილოთი: „მთვარიანი ღამე“ და „მტკვარის ვეფი“. ბაშინჯაგიანი უკვე ცნობილი მხატვარია. ის რეალისტური სკოლის საუკეთესო წარმომადგენელია თანაადროვე სომხური მხატვრობაში. ლამაზ და ჰარმონიულ ფერებშია მოცემული მთვარიანი ღამის ფანტაზია. საღებავების ბუნებრივი შეზავება ახასიათებს „მტკვრის ვეფსაც“.

ხმელეფესკის სურათებში განსაკუთრებით აღსანიშნავია: „მთვარის სონატა“ და „ვანქის ნოქტიურნი“. აქ სჩანს ორიგინალობა და ფანტაზიის გაქანება. მხატვარი გამარჯვებულია ფერადების თამაში შეხამების მხრივაც.

იშვიათი გრძნობით და ოსტატობით არის დაწერილი აღლაძის ქალის პორტრეტი მხატვარ ლანსერეს მიერ, სპინტერესოა „თბილისი“. მხატვრის დაზეიმებულნი და მტკიცე ხელი სჩანს ყველა მის სურათებში.

კარელიანს ემარჯვება საღებავების დამორჩილება. მის სურათებში განსაკუთრებულ ინტერესს იწვევს დიდი ტილო „კარმენსიტა“.

კარმენის ტანის ქალის სახე ცოცხალთ არის აღებული. მის თვალებში და სახის გამომეტყველებაში სჩანს სამხრეთელი ქალის ენერგია. მის სურათებში განსაკუთრებულია „ეროვ“ ეპრწყვა. მხატვარს თავიდანვე სისწორით ვერ გაუზომავს ტილო. სურათი დაფუძნია მსხვილი პლანით და ბოლოს მა ტილო აღარ ყოფნია.

კომპოზიციისა და ხაზების და ფერების გაბედული გამოყენების მხრივ საყურადღებოა მხატვარ ტირის ესკიზები. ლამაზია მისი აკვარელებიც

ყველა მხატვრების ჩამთვლა შორს წაგვიყვანს. ვიტყვით მხოლოდ, რომ გამოფენილი მხატვრები სასიამოვნო შთაბეჭდილებას სტოსტენენ სურათების სიუჟეით და თავისი ნიჭით.

არამხატვარი.

საღამო უკატრონო ბავშვთა სასარგებლოდ

კვირას, 22 მარტს, რუსთაველის სახელობის სახელმწიფო თეატრში დილის 12 საათზე გაიმართება ფრიად საინტერესო დილა, რომლის შემოსავალი მთლიანად მოხმარდება საქართველოს უპატრონო ბავშვებს. დილას მართავს საქართველოს მუშათა და გლეხთა ინსპექციასთან არსებული „ბავშვთა მეგობრების“ საზოგადოების უფროდელი. დილის პროგრამის უმთავრეს ნაწილს შეასრულებენ ნინოშვილის სახელობის საკრებულოს და ლენინის სახელობის კომეფრის ეროვნული სკოლის ბავშვები. წარმოდგენილი იქნება: ქართული ენხე ოროგინალური სიმღერა „ზამთრის გამოთხოვება“, რუსული რევოლიუციონერი პიესა „ლენინი ოქტომბერში“ და ნაწილები იქნება სურათები უპატრონო ბავშვებისა ცხოვრებიდან. გარდა ამისა პროგრამაში შედის დიდი დეკორატისმენტი ეთნიაანის პლასტიკის სკოლის საუკეთესო ძალთა მონაწილეობით.

— **მსახიობი ნ. გოცირიძის საზღვარ-გარედ გამგზავრება.** ქართულ აკადემიური დრამის სეზონის დამთავრების შემდეგ რუსაუბლიკის სახალხო მსახიობი ნ. გოცირიძე მივიგზავრება გერმანია-საფრანგეთში იქაურ თეატრების სანახავად.

— **სომეხ - ხელოვანთა სახლში.** კვირას, 22 მარტს, „აიარტუნ“-ში (ტროცკის ქუჩა), დღის 12 საათზე, სომეხ-მხატვართა გამოფენაზე გაიმართება კონცერტი, მხატვართა პატივსაცემად. მოწვეულნი არიან ხელოვნების სხვა დარგის წარმომადგენელნი.

— **მუშა-მსახიობის საიუბილეო წარმოდგენა.** დღეს, პატარა თეატრში გაიმართება „მუშა-მსახიობის ბერეზინიძის საიუბილეო წარმოდგენა, მისი სცენაზე 25 წლის მოღვაწეობის აღსანიშნავად.

— **უმუშევართა სასარგებლოდ.** კვირას, 22 მარტს, ბალ-მუშტაიდში რკინისგზელ უმუშევართა სასარგებლოდ გაიმართება დიდი საღამო-სეირნობა.

— **სანდრო შანშიაშვილის საღამო.** 29 მარტს, რუსთაველის თეატრში სანდრო შანშიაშვილის თხზულებათა გამოსაცემ ფონდის გასაძლიერებლად წარმოდგენილი იქნება „მათრახის პანაშვიდის“ მეოთხე ვარიაცია: „ქიზიყის გმირები“. ერთ-ერთ გმირის გლეხი შანშეს როლს შეისრულებს ავტორი.

— **ლადო კავსაძის საღამო.** დღეს, ოპერის თეატრში გაიმართება ლადო კავსაძის საღამო.

— **ს. მიგაის გასტროლები.** მოსკოვის და ლენინგრადის აკადემიურ თეატრების პრემიერის ენობილ ბარიტონის ს. მიგაის გასტროლები ოპერის თეატრში დაიწყება ხვალიდან. წარმოდგენილი იქნება: „ეგენინ ონეგინი“.

„**მალშტრემ**“. დღეს, რუსთაველის თეატრში, ამავე თეატრის მუშების ფიზ-კულტურის წრის ფონდის გასაძლიერებლად წარმოდგენილი იქნება გრიგოლ რობაჯიძის პიესა „მალშტრემ“.

— **ცირკში**—დღეს წარმოდგენა ახალი პროგრამით და ძველ ტანტების მონაწილეობით. ფრანგული ჭიდაობა.

— **ახალი თეატრი**—დღეს ახალი პროგრამა № 12, 1 ლი გასტროლი მომღერალ ი. დამინსკისი.

დღეს კინოებში

— ო ა ზ ი ს—„იყიფე, მზეცარაბავ, იყიფე“.
— ა რ ფ ა ს ტ ი—„ნაპოლეონის შიკრიკი“.
— მ ი ნ ი ო ნ—„პაპიროსების გამყიდავი ქალი“.
— პ ა ლ ა ს—„მეცადინე მოშლა“.
— ა პ ო ლ ო—„ფული და სიყვარული“.
— ს ო ლ ე ი—„პაპიროსების გამყიდავი ქალი“.
— ა ი ს ი—„ნიტრომი ცხოვრებისაკენ“.

წერილები პროვინციიდან

ცაკის წევრები დუშეთში

6 მარტს გეეწვივნენ კავშირის ცაკის წევრები: უკრაინის რესპუბლიკის ფინანსთა სახალხო კომისარი ამხ. კუზნეცოვი, ხარკოვის გუბერნიის აღმასკომის თავმჯდომარე და უკრაინის ცაკის პრეზიდიუმის წევრი ამხ. ფედოტოვი, რუსეთის მუშათა და გლეხთა ინსპექციის სახალხო კომისარი ამხ. ვეტოშკინი, სუმის აღმასკომის თავმჯდომარე ამხ. სამოილოვი და პოლტავის გუბერნიის აღმასკომის პრეზიდიუმის წევრი ამხ. ლეოსოვიკი. მათ დაათვალიერეს აღმასკომი, პარტკომი, საავადმყოფო, სასწავლებელი და სბაკავშვო სახლი. შემდეგ მოედანზე გაიმართა მიტინგი.

თელავის საბჭოს საზეიმო სხდომა

9 მარტს პროფკავშირთა კლუბში იშვიათი სტუმრებს: ბელოროსიის საბჭოთა რესპუბლიკის თავმჯდომარეს თავმჯდომარის ამხ. ზერვიაკოვს და ცაკის მესამე სესიის წევრის ამხ. მარკოვის საპატივსაცემლოთ, შესდგა თელავის ქალაქის საბჭოს საზეიმო სხდომა. დაესწრენ საბჭოს წევრი და დიდძალი საზოგადოება.

7 საათზე გადაიწია ფარდა და საღელსაწყლოდ რევოლიუციის ბელადების სურათებით მორთულ და წითელი ვარსკვლავით განათებულ სცენაზე გამოჩნდა პრეზიდიუმი—ამხ. გ. ქურციკაშვილი, გ. ელისაბედაშვილი, შ. პაატაშვილი და დ. აბაშიძე. მათ მხარს უმშვენებდენ ძვირფასი სტუმრები ამხ. მარკოვი და თელავის საბჭოს საპატიო თავმჯდომარე ამხ. ჩერვიაკოვი.

ამხ. გ. ქურციკაშვილმა საზეიმო სხდომა გახსნილად გამოაცხადა, რომლის შემდეგ სტუმრებს მისასალმებელი სიტყვით მიმართა საბჭოს წევრმა ამხ. ივ. პაატაშვილმა.

ამხ. ჩერვიაკოვმა მადლობა გადაუხადა რა ქალაქის საბჭოს მხურვალე გრძნობის გამოხატვისთვის, დაუმატა რომ მე, როგორც თქვენმა წევრმა უნდა ჩაგაბაროთ იმ ორი დღის ანგარიში, როცა მაზრაში ვიმოგზაურეო.

იმ აღფრთოვანებულ შეხვედრას რომელიც გაგვიმართეს სოფლეში გლეხებმა, დიდი მნიშვნელობა აქვს არა მარტო ჩვენთვის, არამედ საერთაშორისო პოლიტიკაში, იმ მხრივ რომ ასე უხვდებიან საქართველოსოფლის გლეხები საბჭოთა ხელისუფლების წარმომადგენელთ. მე სოფელში ვცდილობდი ქართველი გლეხის ბაგანობას, მინდოდა ჩაეწერომოდი მას სულის სიღრმეში და ამომეკითხა მისი საიდუმლოება. თუმცა ჩემთვის ეს ცოტა ძნელი იყო, მაგრამ საერთოდ მაინც მივაღწიე. მე თან ვცდილობდი, განაგრძო ამხ. ჩერვიაკოვმა, გრძნობას არ ავყოლიყავი და მიუდგომლათ, უფრო ძუნწად შემეფასებინა ჩვენი გლეხის,—მე როგორც თქვენი საბჭოს წევრი თქვენ გლეხს ჩვენსას ვეძახი (საერთო აღფრთოვანება და ტაშის ცემა),—დამოკიდებულება საბჭოთა ხელისუფლებასთან და შემოდარებინა ევროპის გაზეთების ცნობებს, რომელი გაზეთებიც სწერდენ, რომ თითქოს საქართველოში ბოლშევიკებს არაევთარი ნდობა არა აქვთ და მოსახერებნი ისევ ეწმენდენ ზმიდან მოელიან ხსნას ჩეკა სისხლის მორევში ახრჩობს ყველას და ხალხი ისევ ევროპისაკენ იყურებოდეს და სხვა.

ყველამ მოაშორა ძვირფასი სტუმრების სანახავათ.

მოსულმა ამხანაგებმა მიმართეს ხალხს იმედიანი სიტყვებით და გაგვიშუქეს კავშირის საერთაშორისო და შინაური მდგომარეობა. ჩვენი მაზრის ბუნებით აღტაცებაში იყვნენ, მაგრამ შენიშნეს ჩვენი კულტურული და ეკონომიური ჩამორჩენილობა. ამასთანავე სიღარიბეს შეეხვედით კავშირის სხვა ნაწილებშიც. მაგრამ ამის ჩვენ აღარ გვემინან: თუ დიდი დაბრკოლებანი დავძლიეთ, სიღარიბესაც გარჯილობით მოვაშორებთო. გახარებულმა დუშელებმა მუსიკით და ვაშას ძახილით გააცილეს ძვირფასი სტუმრები.

ჟ. შატბერაშვილი.

შორაპნის მაზრა

ქ. ზესტაფონის საბჭოს არჩევნები

9 მარტს შესდგა ქალაქ ზესტაფონის მცხოვრებთა საერთო კრება საბჭოს წევრების ასარჩევად.

კრება გახსნა აღმასკომის თავმჯდომარე ს. ცუცქირიძემ.

პრეზიდიუმში ერთხმათ არჩეულ იქნენ ს. ცუცქირიძე, მ. შარიქაძე და ნ. შარიქაძე.

მიღებულ იქნა შემდეგი დღის წესრიგი:

1. მოხსენება საბჭოს მნიშვნელობაზე, 2. ქალაქის საბჭოს არჩევნები და 3. მიმდინარე კითხვები.

პირველი საკითხის შესახებ მოხსენებას აკეთებს ამხ. ს. ცუცქირიძე, რომელიც ვრცლად აღნიშნავს საბჭოს და მისი არჩევნების მნიშვნელობას. შემდეგ დაიწყო არჩევნები: არჩეულ იქნა სულ 52 დეპუტატი; ამათგან უპარტიო 31, კომუნისტი—16, ა. ლ. კ. კ. წევრი—5, მათ შორის 4 ქალი.

საღამოს 6 საათზე მოწვეული იქნა ახლად არჩეული საბჭოს სხდომა. სხდომას თავმჯდომარეობს ს. ცუცქირიძე.

საპატიო თავმჯდომარეებათ არჩეულ იქნენ: ამხ. ამხ. სერგო ორჯონიკიძე, ფილიპე მახარაძე, მამია ორახელაშვილი, ალ. ოკუჯავა და ალექსანდრე ეაშაძე.

დღის წესრიგში იდგა მოხსენება აღმასკომის მუშაობის 1. ირგვლივ, 2. აღმასკომის არჩევნები და 3. სამაზრო ყრილობაზე გასაგზავნ დელეგატების არჩევა.

პირველი საკითხის შესახებ მოხსენება გააკეთა ამხ. ს. ცუცქირიძემ: მან ვრცლად აღნიშნა აღმშენებლობითი კულტურულ და სხვა დარგებში ვაწეული მუშაობა. აგრეთვე აღნიშნა ის დაბრკოლებებიც, რაც ზოგიერთ საქმის შესრულებას ხელს უშლიდა და უსურვა ახლად არჩეულ საბჭოს ნაყოფიერი მუშაობა, რის შემდეგ კრებამ მუშაობა აღმასკომისა სცნო საესებით დამაკმაყოფილებლად.

შემდეგ მოხდა ქალაქის აღმასკომის არჩევნები: თავმჯდომარეთ არჩეულ იქნა ს. ცუცქირიძე (კომ.) წევრებათ: მ. შარიქაძე (კომ.) ნ. შარიქაძე (კომ.) ტარასი ზუმბაძე (უპარ.) და გრ. მოვდელაძე (კომ).

სამაზრო ყრილობაზე გასაგზავნათ არჩეულ იქნა 7 დელეგატი.

პიკო.

პროვინციის ქრონიკა

— **ქალების მოტაცება.** ლუშეთის მაზრაში უკანასკნელ ხანებში ძლიერ გახშირდა ქალების მოტაცების შემოთხევა. სამი დღის განმავლობაში გატაცებული იქნა 4 ქალი სოფ. ქარელიდან, ბოდორნოდან, ყვარელიდან და ეხნისიდან. ამ ნიადაგზე ხშირია შეიარაღებული შეტაკებები.

ხანძარი. ზაქათალის გარშემო მდებარე ტყეებს გაუჩნდა ხანძარი, რომელიც საშიშარ სახეს ღებულობს. მიღებულმა ზომებმა ჯერ-ჯერობით ვერავითარ შედეგებს ვერ მიაღწიეს.

— **წყალდიდობასთან საბრძოლველათ.** გორის აღმასკომმა გამოყო მაზრაზი წყალდიდობასთან მებრძოლი კომისია.

— **დუშეთის** აღმასკომმა ადგილობრივ ელექტრო სადგურის შესაკეთებლათ გადასდო 793 მან.

— **ხიდი მდ. ლიახვზე.** გორის აღმასკომმა გადასწყვეტა მდინარე ლიახვზე ტინის ხიდის პირდაპირ ააგოს ახალი ხიდი.

— **დახმარება გაჭირვებულთ.** ლეჩხუმის სამაზრო აღმასკომი ყოველთვიურ მუდმივ დახმარებას აძლევს 170 გაჭირვებულს.

— **ტანისამოსი მილიციისათვის.** დუშეთის აღმასკომმა გადასდო 6346 მან. ადგილობრივ მილიციის საჭიროებისათვის ტანისამოსის შესაძენათ.

— **გზის შეკეთება.** გორის აღმასკომმა დაადგინა შეაკეთოს ბოდნეეის გზა.

იურიდიული რჩევა-დახმარება

სახლის შეკეთების შესახებ

კითხვა

ჩვენ, (ორმა კომლმა) ვიყიდეთ ერთი პატარა სახლი. შიგ დგანან საბჭოთა შუშა-მოსამსახურენი. სახლშ არის სულ ოთხი ოთახი. სახლს სჭირდება კაპიტალური რემონტი, რადგანაც იგი სიძველის გამო, შესაძლოა დაინგრეს.

ჩვენ ვართ საბჭოთა მუშა-მოსამსახურენი, შევსდგებით ათ სულისაგან ჩვენ უკიდურეს სიღარიბეს განვიცდით.

გთხოვთ რჩევა-დარიგებას, როგორ მოვიქცეთ; გვაქვს თუ არა უფლება მდგმურები დროებით დავიოთხოვოთ და სახლს კაპიტალური რემონტი გაუკეთოთ.

პასუხი

თუ თქვენ სახლში ცხოვრება მდგმურებისათვის საშიშროებას წარმოადგენს მისი სიძველისა გამო, მაშინ სახლს აუცილებლად უნდა გაუკეთდეს რემონტი; მაგრამ ვინაიდან სახლის რემონტის შეკეთება მდგმურების გამოუსახლებლად შეუძლებელია ამიტომ **წინდაწინ უნდა იქნეს აღმასკომის ტენნიკის მიერ შემოწმე, ბული სახლის მდგომარეობა იმის დადასტურებით, თუ რამდენად აუცილებელია სახლისათვის რემონტის გაკეთება და ამის გამო მდგმურების დროებით გამოსახლება.**

შეკეთების შემდეგ მდგმურებს უნდა დაუბრუნდეს თავ-თავიანთი ბინები.

გინის ქირის შესახებ

კითხვა

მე ვცხოვრობ არსენალის ქ. სახ. № 13-ში (მე-9 უბან.) მიჭირავს სამი ოთახი სიერცით 112 კვად. არშინი მაქვს საპბარეული. ვმსახურობ ოპერის თეატრში, ვარ კავშირის წევრი (წიგნაკის № 229). ვცხოვრობ თვეში 18 მან. ჯამაგირს. ჩემი ოჯახი შესდგება ექვსი სულისგან. ჩემთან სცხოვრობს ძმა სოც. უზრუნველყოფის კომისარიატის აღრიცხვაზე მყოფი.

გთხოვთ მაცნობოთ, რამდენი უნდა მივსცე სახლის პატრონს ბინის ქირად და თუ არ მიიღოს კანონიერი ქირა, როგორ მოვიქცე.

ივანე ჭუმბურიძე.

პასუხი

ა. წ. პირველ მარტიდან ბინის ქირად **თვიურად იხდით ერთ მანეთ და თორმეტ კაპეიკს.** თუ სახლის პატრონი აღნიშნულ ქირას არ მიიღებს, დაისწარით მოწმეები და ფული შეატანეთ თბ. ხაზინაში ოუსტეიციის სახკომის დეპოზიტში (ანგარიშში).

წერილი რედაქციის მიმართ

მოქ. რედაქტორო! გთხოვთ ნება მოგვეცეთ თქვენი გაზეთის საშუალებით შემდეგი ვაუწყოთ საზოგადოებას:

თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის საგამომცემლო კომისიაში აუარებელი შეკითხვები შემოდის როგორც კერძო პირების, ისე დაწესებულებათაგან იმის შესახებ, გამოვიდა თუ არა **პროფ. კორნელი კეკელიძის** „ქართული ლიტერატურის ისტორიის“ ტომი 2, და თუ გამოვიდა, რატომ არ უგზავნინთ ჩვენ მათ აღნიშნულ წიგნს, რომელზედაც იმათ ხელი მოუწერიათ წარსულ წელს, ვითომცდა ჩვენი წარმომადგენელის საშუალებით.

თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის საგამომცემლო კომისია ამით აცნობებს საზოგადოებას, რომ **პროფ. კ. კეკელიძის** „ქართული ლიტერატურის ისტორიის“ 2 ტომის გამოცემა მას არ ეკუთვნის და არავითარი საამისო ხელის მოწერაც არ უწარმოებია მას. თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტმ [illegible] ლი ლიტერატურის ისტორიის“ მხოლოდ 1 ტომი, რომელიც საგამომცემლო კომისიამ შეღავათიან ფასებში დაუთმო მოქ. თომა ჩიქვანაიას იმ პირობით, რომ ის ხელმისაწვდომ ფასებში მიაწოდებდა მას მკითხველ საზოგადოებას და, რადგან ის უნივერსიტეტის საგამომცემლო კომისიის მიერ მცირე რაოდენობით იქნა დამზადებული ის ბელმორედ გამოსცემდა მას და ამით უზრუნველყოფდა მკითხველებს.

რაც შეეხება პროფ. კ. კეკელიძის აღნიშნულ ნაშრომის 2 ტომს, ის არ არის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის გამოცემა. ის გამოცემულია მოქ. თომა ჩიქვანაიას მიერ.

თბ. სახელმწ. უნივერსიტეტის საგამომცემლო კომისია.

პარტიული და საბჭოთა კალენდარი

პარტიული

— წინადადება ეძლევა სახელმწიფო უნივერსიტეტის სტუდენტს ბ. ჩხეიძეს საჩქაროდ გამოცხადდეს რ. კ. პ. ამიერ-კავკასიის საოლქო კომიტეტში, ოთახი № 3, ამხ. ჯანანიასთან.

ვინ არის წინაალმდეგი?

ს. კ. პ. ლენინის რაიკომი იტყობინება, რომ ქვემო ჩამოთვლილმა ამხანაგებმა გამოცხადება შეიტანეს პარტიაში შესვლის შესახებ. იმ პირებს, რომლებსაც აქვთ რაიმე მტკიცებული საბუთები აღნიშნული ამხანაგების წინააღმდეგ, მოგვაწოდონ ესეთები რაიკომში (ტერეკუნიშვილის ქ. № 145). უსახელო განცხადებები ხმიდებულ ადგილში მიღებულ არ იქნება.

მთავარი სახელოსნოები: მელიქიძე გრიგოლ, კახაძე ნიკოლოზ, [illegible] თედორე, ბეგიჯანოვი ჭრისტეფორე, იმერლიშვილი სანდრო.

დეპო: სარიეკი ნინა, გვრიტიშვილი ნინა.

ა | კ. რკინის გზათა სამმართველო: მარკოვიჩი მარია, ზუბრო